

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.

Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő

MIKSZATH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám

Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, kedd, június 14-én.

163. szám.

A magunk igazságát.

(P—D) Alázatos könyörgéssel járulunk az ország bíróságaihoz és kivált az ország magasabb bírói széke elé. Könyörgésünknek az a veleje, hogy: kevesebb tudományosságot, kevesebb teóriát kérünk, de több, sokkal több érzéket az igaz élet ügyes-bajos dolgai iránt. Ne magyarázzák a törvényt az élet parancsai ellenére, de úgy, ahogy a köztudat ismeri el azt igazságnak; ne engedjék, hogy a törvény hézagai a szegény ember vesztét okozzák, de legyen az a törekvésük, hogy amit a törvényhozó elmulasztott, azt az ő bölcseségük pótolja.

Nem szívesen teszszük, hogy akár ebben a formában is panaszt tegyünk a magyar bíró ellen; jól tudjuk, hogy a közélet hullámlásában a bíróságok pártatlansága, hozzáférhetetlensége, színvalóságának emelkedése az egyetlen szilárd pont, amelyen jóleső örömmel pihen meg minden magyar ember szeme pártkülönbség nélkül. És mégis beszélünk kell, látván, hogy olyan irányok ostromolják az igazságszolgáltatást, amelyek nem magyarok, nem szolgálják a nép igazságérzését és magának a bírói székek is rontják a tekintélyt.

A jogi lapokban a bíróságok ítéleteit olvasván, egyre-másra megütközik az ember szeme bántó tényekről, amelyek láttára azt kérde: vajjon hol él az a bíró, aki ezt az ítéletet hozta, hogy oly távolra esik az ő igazsága a mi igazságunktól? A büntetőjog és a polgári-jog terén egyaránt sok, nagyon sok az

olyan elvi határozat, amely bizonyosan igazság a jogász szemében, de kegyetlenség, jogtalanság mindazok lelkében, akik az életet alkotják. Pedig a teóriák szerint ennek a világnak a meggyőződése lenne a forrása magának a tételes jognak. Vagy legalább is kellene, hogy az legyen.

Nagyon kevés ily tényre fogunk rámutatni, mert hiszen nekünk nem feladatunk, hogy részletező kritikát mondjunk a magyar judikaturáról.

Csaló életbiztosítási ügynökök ezeket rabolnak meg, hazug ígéretekkel rábírván őket az ajánlat aláírására, vagy akár csak arra is, hogy a nevüket ráírják valami papírosra, amelyről utóbb derül csak ki, hogy az nyomtatott ajánlat-blanketa volt. S a szegény ember hiába bizonyítja be akár ötven tanuval, hogy az ügynök ezt meg azt ígérte neki, s a társaság az ígéretet nem váltotta be: a bíró látja a szegény ember becsapottságát, de azért mégis elítéli a biztosítási díj fizetésére. Mert úgy hiszi, hogy őt erre rákényszeríti a törvénynek valamelyik paragrafusára. Pedig lehetetlen, hogy a törvény ilyent kívánhatna, lehetetlen, hogy a törvény arra törekedjen, hogy szegény emberek világos megrablását lehetővé tegye.

Egy nagyon éhes ember ellop — mondjuk — olyan kis agyagedényt, a milyenben a gyerekek szokták a maguk krajczárjait megőrizni; az edényt földhöz vágja, feltöri s talál abban húsz krajczárt, amelyen egy font kenyéret vásárol. S a Curia most nemrégiben kimondotta,

hogy aki ezt teszi, minősített lopást, bűntettet követ el, tehát legalább félévi börtönnel büntetendő, mert hát ő nemcsak lopott, de „készületet“ is tört fel. Pedig akit husz krajczárért félére ítélnék, az nem bűnös, hanem martir, mert az egészséges jogérzés kitalálja, hogy a bírói hatalom annak a szerencsétlennek nem igazságot osztott, hanem kegyetlen igazságtalanságot követett el rajta.

Félve szólunk a házasságjogi igazságszolgáltatás kényes kérdéseiről, de kell, hogy ezekről is nyilatkozzék már a közvélemény, mert a hibás judikatura tönkretetheti az egyházpolitikai harcok minden sikerét.

A napokban mondta ki a Curia, hogy a törvény szerint nem tévedett az, nem tévesztették meg azt, aki úgy tudta, hogy szeplőtelen tiszta leányt vesz feleségül és keservesen csalódott bizalmában. Hiába könyörög, hiába bizonyít, a bíró ráparancsol: élj együtt azzal az asszonnyal, te nem tévedtél.

Épen ma is olvastunk egy ilyen ítéletet, a befejezését annak a régi, de mindig új históriának. A szegény poronty gagyogása elől Amerikába szökött a csábító s amikor onnan hat év múlva visszatért s a szerencsétlen leányt azt kérte, hogy legalább egypár forinttal tegye könnyebbé annak az ártatlan gyermeknek az eltartását: a Curia elütötte a kérését; miért nem jött előbb a kereséssel? Hogy Amerikában volt a csábító, ahol úgy sem érthette volna utól a magyar bíró keze, az mindegy, megkésétt a szerencsétlen teremtés, nyomorogjon,

A „Norwood“ utasai.

Idyll a Yangtze partjáról.

A Yangtze-Kiangon befejezett misszióknak után uton voltunk hazafelé, egyelőre Shanghai-ba. Corvettünk Wu-Hu kikötőjében horgonyozott, a Yangtze-Kiangnak egyik balparti városában, az idegeneket hálálisan gyűlölő chinaiak egyik főfészkében. Délután négy óra tájt érkezünk oda és egynegyed ötkor már urban voltam a tömegektől sűrűn elrejtett partok felé a „Custom House“-ba, hogy bemutassam a kikötőhivatalban a „bill of health“-et, egészségügyi pátensünket, melynek láttamozása előtt a szárazfölddel való érintkezés nincs megengedve. Hogy az egészségügyi viszonyok és törvények legeslegprimitívebb alapfogalmait is teljesen nélkülöző yangtze-parti városokban ez csupán üres formalitás volt, az magától értetődik.

Elvégezvén a hivatalos teendőket, az engem kísérő „marsgast“-tal (árbozlegény, káplári rangban) visszatértem a folyó partjára és a hajó-hídon, egy mintegy 10 méter széles és 6 méter hosszú rozoga deszka-alkotmányon, vártam a csónakunkra, mely időközben a számtisztval és a proviáns-mesterrel a folyónak egy messzebb pontjára evezett, a missionariusokhoz.

Alig állottunk pár percig a hídon, már is bámész csoport verődött össze körülöttünk. A bámulók csoportja percről-percra nőtt, a csoport kíváncsisága pedig ugyanilyen mértékben fokozódott. Mintegy hatvan-nyolcvanvan lehetnek körülöttünk, mind beljebb-

beljebb szorítván minket a hid szélé felé. A többnyire félig meztelen, piszkos bőrű, kőzos czopfu, izmos hátú csavargókból álló tömeg percéről-percra toladóbban viselkedett. Eleinte csak az arcunkba bámultak, apró görbe szemekkel szemtelenül vigyorogva ránk, oly közelről, hogy bűzös lehelletüktől émelygett a gyomrom. Közbe folyton megjegyzéseket tettek ránk, még pedig, mint arcukból kivehettem, végtelenül megvető, gúnyos és piszkoló megjegyzéseket, amire a többiek brutális röhögéssel reagáltak. Valószínűleg a ruházatunk volt az, ami a kíváncsiságukat ily nagy mértékben ingerelte, mert nem volt rajtuk egy ruhadarab, melyet meg nem fogdosnak, meg nem tapogattak volna. Fölbillentették a parafa-sisakomat, hogy megnézzék belül; meg lévén győződve arról, hogy a magas sisak egészen tele van fejjel. A marsgast sapkáját is levették és óriási habótával nézték annak belésében a készenlétben álló tüket és ezernát. Kigombolták a zubbonyomat és ismét nagyot röhögtek, amint meglátták, hogy alatta nem következik mindjárt a fényes, izzadó sárga bőr, mint önánuk, hanem még egy réteg ruha; de azért megtapogatták azt is, hogy igaz-e? A szenzáció legnagyobb fokát érte el azonban egy himlőhelyes zsványarazu ficzkónak az a felfedezése, hogy a lábamon fehér czipő van, a czipőn fűző és a czipő alatt fekete harisnya! Erre a felfedezésre az arcátlan toladódnak, a kíméletlen lökdösésnek legmagasabb foka következett. Hogyne! Ők fekete czipőt viselnek és

fehér harisnyát, és ime, itt áll előttük egy vadállat, akinél ez nem úgy van! Hát látott már ilyet valaki? A tolongás körülöttem — aki már egészen a hid szélére jutottam — akkora lett, hogy csak a közvetlenül előttem állók rongyaiba kapaszkodva, menekültem meg attól, hogy ne zuhanjak a folyó rohanó vizébe.

A helyzet kezdett most már nagyon válságossá lenni. A marsgastot a tömeg elválasztotta tőlem, én magam fejevertelenül a korlát nélküli hid szélén, hörülöttem pedig ez a röhögő, kaffogó, csaholó banda. Csaknem reszkettem a dühtől, a félelemtől, az undortól és — nem volt menekülésem. Védekezni akartam; szerettem volna ököllel az orrukra, a szemükre ütni, ezekre a kimondhatatlanul szemtelenül vigyorogó és hunyorgó szemekre, de — nem mertem. Félttem, hogy ha közből ütök, abban a percben szétépnék bennünket, vagy bedobnak a vízbe. Még az altisztet is figyelmeztettem, hogy csak maradjon nyugodtan, tőrje békén a banda inzultusait; jön a csónak mindjárt; ketten pedig úgy sem bírhatunk e hordával.

A gazemberek eközben rendre emelgettek a lábaimat, hol az egyiket, hol a másikat; tapogatták az arczomat, benyúltak a zubbonyom alá és rángatták a bajuszomat. Csaknem megdermedve állottam már, midőn egyszerre evezőcsapásokat hallok a vizen és kiáltásokat:

— Csak üssön közibük ököllel, sir, kiáltá valaki a csónakból; ne féljen tőlük; egyetlen

pusztítsa el a gyermekét, arra megint van paragrafus.

Csak az igazságra nincsen törvény-szakasz.

Óriás hatalmat tettünk le a bíró kezébe s még növeltük azt a nagy becsüléssel, amelylyel körülövezzük a bíró talárját. Rettenetes volna, ha azt kellene találnunk, hogy ez a hatalom nem a mi jóvoltunkért van, de azért a csuf fogalomért, amelyre a magyar embernek szava sincsen, a „Begriffs-Jurisprudenz“ kedvéért. Borzasztó volna, ha arra a tudatra kellene ébrednünk, hogy a bíró nem oltalmazója a jóra való embernek, de veszedelme mindenkinek, mert hiszen sohse lehet tudni, hogy a mi igazságunk mikor ütközik össze a curulis székek magaslatain uralkodó jogtudással. Valóban az igazságszolgáltatás csődje következne be azon a napon, amelyen a köztudat rájönne arra, hogy a husból és vérből való igazi világ fölött egy másik olyan világ akar itélkezni, amely csak árnyék, amely nincs sehol, hanem ha elkényszeredett agyvelejű írók szörszál hasogató könyveiben.

Nem kérünk mi sokat a bírótól, csak azt az egyet, hogy maradjon meg ő is embernek, aki lát, hall, érez; csak azt az egyet, hogy gondolja magamagát igazságkereső félnek és úgy ítéljen. Csak azt kérjük, ne feledje, hogy a mi kezünkől kapta hatalmát és azért kapta, hogy a mi igazságunkkal mérjen. Gondolja meg a bíró és elsősorban a Curia, hogy ezer gonosz leskelődik minden fonák itéletére, tudván azt, hogy a jó emberek igazságérzete meg nem változik egy rossz itélettől s a gonoszok nagyon kizsákmányolhatják a kétféle igazság között fekvő gazdasági jókat.

Magunknak reklamáljuk a bírót; ne engedje meg zavaros teóriák, szörszálhasogatások, fonák magyarázatok kedvéért, hogy a gonoszok őt magukhoz rántsák.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órakor ülése van.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház ma délelőtt alig husz percnyi ülést tartott, melyen harmadik olvasásban is elfogadta a betegápolási költségekről szóló törvényjavaslatot. Azután báró Fejérváry Géza a távollévő pénzügyminiszter képviseletében beterveztetett egy törvényjavaslatot a boritaladónak Horvátországban való behozataláról. Mikor pedig az elnöklő Berzeviczy Albert a holnapi napirendre a szesz- és cukoradó javaslatokat ajánlotta, amivel szemben a szélsőbal halasztást kívánt, megint csak báró Fejérváry Géza kérte a távollévő miniszterelnök képviseletében, hogy ezeket a javaslatokat holnap tárgyalja már a Ház. A miniszter utalt arra, hogy a közelgő aratás előtt a képviselők idejéből kár volna napokat elrabolni. Így aztán a többség a miniszter kívánsága szerint határozott.

Az ülés végén Sima Ferencz a csongrádi plébános ügyében interpellált, amire az igazságügyminiszter ma nem válaszolt. Minthogy azonban Sima Gajári Ödönre (mint csongrádi képviselőre) is célzást tett, Gajári nyomban kijelentette, hogy nincs keze fenyítő ügyeket a Ház elé hozni és különben Hegyi Antal rászolgált, hogy az igazságszolgáltatás sujtó keze utolérje.

A boritaladó Horvát-Szlavonországban. A pénzügyminiszter ma terjesztette a képviselőház elé a boritaladónak Horvát-Szlavonországokban leendő behozataláról szóló törvényjavaslatot. E javaslat intézkedései szerint Horvát-Szlavonországokban a boritalmérési adó az 1899. évi január hónap 1-től megszűnik s helyette a boritaladó hozatik be. Az 1892. évi XV. törvényzikknek a boritaladóra vonatkozó összes, érvényben lévő határozmányai Horvát-Szlavonországokra is kiterjesztek, azzal az éltérrel azonban, hogy a boritaladó tétele Horvát-Szlavonországokban a községek és városok lélekszámára való tekintet nélkül általánosságban bor után hektoliterenkint 3 forintban, bormust és szőlőcsefere után hektoliterenkint 2 forint 25 krajczárban, gyümölcsbor után pedig hektoliterenkint 1 forintban állapittatik meg. A kedvezményt élvező szőlőgazdák Horvát-Szlavonországokban a saját termésű boráikból a házi szükségletre szánt bormennyiség után boritaladó fejében mit sem kötelesek fizetni. Ez a rendelkezés nem érinti azt az intézkedést, hogy a bor-

és huszfogyasztási-adók Horvát-Szlavonországokban az eddigi gyakorlat szerint továbbra is a községi kiadások fedezésére fordíthatók.

A törvény 1899. évi január 1-én lép életbe, mely naptól kezdve az állami italmérési jövedékre vonatkozó 1888. évi XXXV. és 1892. évi XV. törvényzikknek a jelen törvény rendelkezéseivel ellenkező határozmányai hatályon kívül helyeztetnek.

A pénzügyi bizottság e hónap 14-dikén délután 5 órakor a képviselőházban szokott helyiségben ülést tart, melynek tárgya: Törvényjavaslat a boritaladónak Horvát-Szlavon országokban leendő behozataláról.

Pártértekezlet. Az országgyűlési szabadelvű párt báró Podmaniczky Frigyes elnöklése alatt ma este értekezletet tartott. Az elnök bemutatta Miklós Gyula volt borsodi főispán levelét, amelyben bejelenti, hogy a Curia jogérvényes ítéletével ama vádak, amelyek ellenségei ellene a boldvavölgyi vasut építése ügyében emeltek, teljesen alaptalanoknak bizonyultak. Az elnök a levél tudomásul vételét javasolta. Gajári Ödön az elnök indítványát elfogadta. Megnyugvással veszi tudomásul, hogy ama férfi, akit ily vádakkal nézete szerint csak kis politikai okokból illettek, a hazai bíróságok ítélete által teljesen érintetlenül került ki abból az ügyből, amelyről szóló a vádak közlésének módjából ítélve, eleve látta, hogy annak háttere a politikai üldözés célzata volt. E felszólalás után az értekezlet Miklós Gyula levelét tudomásul vette.

Ezután minden vita nélkül tudomásul vették az állami gyáraknak a pénzügyi tárca kezelésébe való áthelyezéséről s az iparfelügyeletnek az építőiparra való kiterjesztéséről szóló jelentéseket és elfogadták a zsidó-nagybányai helyi érdekű vasutról és az 1888. XXIV. törvényzikk 3. szakaszában s az 1896. XIX. törvényzikkben foglalthatározmányok érvényének meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot. Végül a szeszforgalmi adóról s a cukor- és sörfogyasztási adóról szóló törvényjavaslatokat együttesen tárgyalták.

Münnich Aurél és Kulmann János a sörpar szempontjából a második törvényjavaslat egyes rendelkezéseivel szemben aggályainak adtak kifejezést.

Gróf Tisza István felszólalása és Lukács László miniszter részletes felvilágosításai után a törvényjavaslatokat a tőz a tlanul elfogadták. Ezzel az értekezlet véget ért.

ütéstől szétrebben az egész horda! — Csak üssön!

Előbb azonban hátrapillantottam. Egy csónak közeledett a hidhoz négy evezőssel; a csónak hátuljában pedig egy álló gentleman hadonázott a levegőben egy kurta, vastag füttykössel.

Most már bátorságot kaptam: ütöttem! Épen az a szemtelenül hunyorgó ficzko állott előttem, aki felfedezte a fekete harisnya titkait; végtelen dühömben olyat ütöttem ököllem a lapos orrára és tátott szájára, hogy abban a pillanatban orrán-száján megeredt a vér.

A marsgast látva a példát, szintén aktív működésbe lépett: mindkét öklével egyszerre ütött; a tömeg fészkelődött, hátrált és rohogott!

Ebben a perczen a hidra lépett az idegen tanácsadó és kurta füttykössével egyenesen nekiment a tömegnek. Én már több ízben voltam szemtanúja, hogy miképpen bänik el az angol rendőrség a chinai csöcselékkel; de ilyen örült vagdalkozásról, ily irtalmatlan, kegyetlen csapkodásról, ilyen kopogó, esattanó, suhintó püfölésről nem volt fogalmam.

— You dungflys! You scabber dogs! Mise rable rascals! You stinking rough scuff! ordított rájuk; minden szónál a füttykössével lesujtott, oda ahova a véletlen akarta: a koponyára, arcra, nyakra vagy homlokra!

A gyáva horda üvöltve, vészítva rebhent szíjjel, egymáson keresztül és egymást öklözve menekülvén a füttykös elől. Két perc múlva

tiszta volt a hid; a csöcselék szétfutott a szomszédos házak falai alá; ott üvöltöttek és ordítottak, folyton dörszölgetve azt a helyet, amelyet az ütés ért.

Az idegen ur bemutatta magát:

— Webb vagyok, a Norwood kapitánya; most érkeztem meg hajómmal Shanghai felől. Örvendék, hogy megmutathattam önnek miképpen kell elbänni ezzel a rongyos hordával. Én jól ismerem őket, tíz éve, hogy köztük élek. Jelenleg is van egy rakomány belőlük a hajómon; Wucsangba viszem őket. De ezeket már megneveltem.

Mutatta a nevelőt, a — füttykös. Mr. Webb még tovább ment szivességében, tudniillik felajánlotta csónakját, hogy azzal térjek vissza a korvettára; ő pedig eltűnt egyesegyedül abban a tömegben, melyet egy pár percczel előbb oly irtalmatlanul elpáhoit.

Másnap reggel meglátogattam a Norwoodot. Kötelességemnek tartottam Mr. Webbnek megköszönni tegnapi szivességét; másrészt pedig kíváncsi voltam látni a „megnevelt rakományt.“

Mr. Webb szívesen fogadott; már amennyi szivesség kitelik egy gentlemantól, ki évek óta kapitánya egy hajónak, mely chinai munkásokat szállít a Csendes-oczeán egyik partjáról a másikra.

A Norwood mintegy 2000 tonnás lehetett. Hatalmas háromárbczos felszerelésén kívül erős gözgéppel is el volt látva, mely épen elég erős volt arra, hogy megküzdjön a Yangtze-Kiang rohanó áramával. Elhanyagolt külsején

meglátszott a rakomány minősége, meg az is, hogy 95 napot töltött a Csendes-oczeánon, míg megtette Callaótól, Peru partjáról Shanghaiig a rengeteg utat.

A Norwoodon ugyanis mintegy 800 chinai volt, kik most tértek haza hat évi távollét után Callaóból és a Csincszász-szigetekről, hol mint guano-munkások voltak alkalmazva. A Norwood, az utasok karakterjének megfelelően volt felszerelve. A hajó tudniillik egész magasságában — a péremétől a fenéig — erős deszkapalánkkal két teljesen izolált rekeszre volt osztva. A hajó előreszén — a középarboczig — tanyáztak az utasok, a hátsó részen a személyzet volt elhelyezve. A hajó hátulján, a cassaretten, négy revolverágyú volt egyenesen a hajó előreszére irányítva azonkívül egy a fedélzeten, mint a corridorbant fecskendők állottak készenlétben, melyek direkt összeköttetésben állottak a gőzkazánokkal, hogy adott esetben forró vízzel és gőzzel lehessen rögtön lehűteni a lázongó kedélyeket. A nagyszámú chinai utasokat szállító hajókon ez óvintézkedések felette szükségesek. Több ízben megtörtént már, hogy daczára ez óvintézkedéseknek, a tulnyomó számú utasok legyűrtek a rendesen kisszámú személyzetet. A kezükbe került hajóból lett kalózhajó, vagy pedig a legjobb esetben lemészárolták a személyzetet, a rakományt elrabolták, a hajót pedig elsüllyesztették.

Mr. Webb bemutatta utasainak egyrészt. A corridornak vasajtáját kinyitatta és belépünk az utasok közé.

A kvóta-tárgyalások.

(Távirati tudósítások.)

Meghíusult hát az a kevés reménység is, hogy az osztrák kvóta-bizottság észretér és sikerül a megegyezés a kvóta dolgában.

Az osztrákok nem tértek észre, hallatlanul magas kvóta-számot követelnek most is, amit a magyar bizottság persze szó nélkül visszautasított. Sőt kitűnt az is, hogy az osztrák kormány már a kvóta-bizottságban sem ura a helyzetnek, mert a bizottság a pénzügyminiszter könyörgése dacára foglalt el olyan álláspontot, amely szinte kizár minden további tárgyalást.

Formaszerint még nem szakadt meg az alkudozás, de tényleg már lehetetlen a megegyezés. Ismét a királynak kell majd döntenie a kvóta felett, noha a tárgyalásokat folytatni fogják.

Megírtuk már, hogy az osztrákok „középutat” választottak a követelésükben. Elhagyták a lélekarányt, de azért nem csatlakoztak teljesen a magyar kiszámítási alaphoz sem, hanem kiderítettek valami középítő számot, amelyet semmiféle alapon sem lehet indokolni. Ez a szám: 38,4 százalékos magyar kvóta.

Az osztrák küldöttség tegnapi ülése, mely ezt a nevezetes határozatot produkálta, föltűnőbb heves volt. Sokan a régi alap föntartását követelték, a lengyelek a fogyasztási adókkal kapcsolatos javaslatot tették s ismét mások azt ajánlották, hogy fogadják el alapul az egyenes és közvetett adók összegét; hiszen ez alapon is rá lehet szólni Magyarországra nagy kvótát, ha tudniillik Magyarország ezt engedi. Az utóbbi javaslatot el is fogadták s így származott a 38,4 százalék.

E javaslatnak az a veleje, hogy az összes egyenes és közvetett adókat veszi a számítás alapjául, de nem számít azzal az elemi kérdéssel, hogy a felsorolt tételek valóságos bevételek-e avagy csak átfutó természetűek; nem számít azzal, hogy egy-egy adónem megvan-e Ausztriában is és végül nem veszi figyelembe, hogy sok olyan bevétel Ausztriában nincs is felvéve a zárszámadásba, amely nálunk igenis benne van és Magyarország terhére számításba is jön.

Ily módon ez a kulcs még a 42 százaléknál is képtelenebb, mert ennek igazolására legalább példát lehetett felhozni, de a most ajánlott alap oly abszurd, hogy azt egyáltalán nem lehet semmivel se támogatni.

Méltó megütközést keltett ez az indítvány. Az osztrák pénzügyminiszter, K a i z l volt az első,

akit ez a határozat kényszerített. Ő tudniillik konziliánsabb javaslatra, 37 perczentre számított. Hogy a magyar bizottság ezt a javaslatot határozottan visszautasította, arról szölkünk már.

A tárgyalások sikertelenségét látva, L u k á c s pénzügyminiszter ma délelben Budapestre utazott, hogy ott legyen a szabadelvű párt ma esti értekezletén, amelyen az új fogyasztási adójavaslatokat tárgyalják. A pénzügyminiszter fogja képviselni a javaslatokat a képviselőháznak holnapi ülésén is. Bá r ó B á n f f y Dezső miniszterelnök és dr. P o p o v i c s miniszteri tanácsos kvótatárgyalás alatt még Bécsben marad. Ha mindazonáltal a pénzügyminiszter távolléte miatt a kvótatárgyalás megakadna, úgy Lukács miniszter, mihelyt a képviselőház a szesz- és cukoradójavaslatot elintézi, visszautazik Bécsbe, hogy részt vegyen a további tárgyalásokon.

Ma déli 12 órakor az osztrák deputáció plenáris ülést tartott.

A két hetes albizottság ma délelőtti fél 12 órakor egybegyűlt és Széll Kálmán közölte az osztrák bizottsággal, hogy a magyar bizottság beható tanácskozás után az osztrák bizottság által tett előterjesztéshez nem járulhat, a maga részéről számbeli előterjesztést nem tesz, ragaszkodik azonban ahhoz, hogy a számításnál figyelembe véssenek az átfutó tételek és azok az adók, amelyek a két országban külön-külön, tehát egyoldalulag hoztak be.

Az osztrák bizottság ezt tudomásul vette és nyomban új ülést tartott, elhatározván, hogy a magyar bizottsággal még ma délután közli, hogy egyelőre nem térhet el újabb előterjesztésétől, fontolóra veszi azonban a magyar bizottság kívánságait és a jövő tanácskozásoknál ezeket szem előtt fogja tartani.

Osztrák részről azt kérték, hogy a kvótabizottságok minél előbb ismét összegyűljenek, de ez valószínűleg csak szeptemberben és ezuttal Budapestben fog megtörténni.

Meg kell még jegyezni, hogy a magyar küldöttség hajlandó volt néhány napos halasztást adni az osztrák bizottságnak a válasza megadására.

Azok a tételek, amelyeket a bevételek összegéből le kell vonni, hogy igazságos alapot kapjunk, a következők:

Magyarország javára:

Átfutó tételek	452.492.248
Csak magyar adók	315.679.543
Együtt	768.171.821

Ennél visszatartóbb, utálatosabb képet még nem láttam. Mintegy négyszázán lebettek a corridorban, összezsúfolva szorosán egymás mellett, mint a férgek. Ez emberek nyüzsgöttek, mint a százlábu bogarak raja a pinczében, ha elmozdítják róluk a követ, vagy a deszkát. Egyetlen egy sem volt köztük nyugodt, ha csak nem aludt. Egyrésztük habzsoit és rágott valami utálatos, kitalálhatatlan eledelt, a leglőbb sűrűn, egymás mellett guggolva, kiabálva és gesztikulálva kártyáztak, vagy koczkáztak. Akiknek nem jutott kártya, vagy koczka, azok „mórát” játszottak. Tudniillik kettő egymással szemben guggol; mind a kettő egyszerre és hirtelen mutatja fel a kezét, illetőleg csak bizonyos számú ujjait és eközben mind a kettő találomra kiabál egy számot, amelyik véletlenül eltalálja a közösen felmutatott ujjak számát, az nyert.

A többi folyton járt-kelt, tekintet nélkül a helyre, hova lép: a szomszédja hátára, nyakára, kezére vagy lábára; a megtaposott egy ocsmány káromkodással, meg egy hatalmas ökölütéssel helyrehozván az egyensúlyt, kártyáztak tovább. A nyüzsgés, hadonázás, röhögés, lábtáncolás egy percze meg nem szűnt. Itt-ott felmordult egy, mérgesen és dühösen, mint ahogy felkalfog egy esontot rágó eb, mikor megrugják.

A büzők pedig egyszerűen leírhatatlan. A szokásos édeses, émelyítő, penetráns kínai szagon kívül ennél a hordánál egy szokatlan orrfacsaró, csipős szag volt érezhető. Ez emberek tudniillik hat évet doigoztak a guano-

b a n mint hajóberakodók és a guano ammóniak-szaga úgy belevette magát a ruhájukba meg a bőrukbe, hogy a 95 napos oceáni ut sem volt képes azt belőlük kivenni. Az igaz, hogy nem is igen iparkodtak magukat kiszellőztetni; a nagyobb részük az egész rengeteg hosszú uton egy percze meg nem jelent a fedélzeten. A berakodás perczében megkezdtek a kártyát vagy a koczkát és kártyáztak meg koczkáztak az egész uton. Kártyáztak a szélsőben meg a viharban, kártyáztak Shangaiban és kártyáztak most is, Wu-Huban, két-három napi járóföldre hat év óta nem látott otthonuktól, Wucsangtól.

A kártyaszennvedély hihetetlen, példátlan mértékben uralkodik felettük. Mr. Webb állítása szerint van köztükk akárhány, aki e hat évi kínos, gyötrelmes szenvedés és nélkülözés mellett megkuporgatott pénzét — 500—600 dollárt — az uton elvesztette az utolsó centig és most koldusabban tér haza családjához, mint ahogy elindult hat év előtt. Kettő az utazás folyamán öngyilkosságot követett el a veszteség után, beugrottak a tengerbe és ott is veszték. Mr. Webbnak még csak eszébe sem jutott, hogy megmentésükre lebecsásson egy csónakot.

— Minek az? mondá a kapitány; a vitéldíjat kifizették; hogy ők önkényt hamarabb kiszálltak, ahhoz joguk volt. Hiszen a tulajdon társaik oly hidegen fogták fel a dolgot, mintha akárcsak kis patkány ugrott volna a vizbe.

Az eredetileg behajózott 800 kuliból a

Ausztria javára:

Átfutó tételek	95.454.198
Csak osztrák adók	67.436.248
Együtt	162.890.441

Ehelyett az osztrákok Magyarország javára mindössze a hadmentességi díjat: 24.668.929 forintot akarták számításba venni. Így állott elő a 38,4 százalékos kvóta-kívánság.

A délutáni ülés.

A magyar kvótaküldöttség Széll Kálmán elnöklése alatt ma délután négy órakor ismét ülést tartott, amelyen az elnök elsőbb is bejelentette, hogy a két hetes-bizottság mai együttes ülésén előadta a magyar kvótaküldöttségnek legutóbb meghatározott álláspontját. Ezután részletesen beszámolt a mai ülés lefolyásáról és előterjesztette gróf Schönbornnak, az osztrák kvótaküldöttség elnökének a levelét, amelyben közli, hogy az osztrák küldöttség kész a magyar küldöttség által kifejtett számítási módokat alapján a szóbeli tárgyalásokat folytatni.

Ezután megállapították az osztrák küldöttséghez intézendő válasz szövegét. Ebben kifejtik, hogy a magyar küldöttség a maga részéről szintén hajlandó a szóbeli tárgyalásokat folytatni, de meg kell maradnia azon az elvi álláspontján, hogy a közös költségekhez való hozzájárulás arányának az egyenes és közvetett adók alapján leendő megállapításánál kihagyandók úgy az átfutó tételek, valamint azok az adók, amelyek csak a két állam egyikében vannak érvényben, vagy pedig újabb keletűek.

A magyar küldöttség mai ülése után a két küldöttség tárgyalásaiban rövid szünet áll be, mivel úgy a magyar küldöttség tagjai, valamint báró B á n f f y Dezső miniszterelnök és dr. P o p o v i c s miniszteri tanácsos ma éjjel visszautaznak Budapestre.

Az újabb szóbeli tárgyalások idejét és helyét a két elnök fogja egyetértőleg megállapítani.

Bécsi tudósítónk a kvóta-tárgyalásokról a következőket telefonozza: A két küldöttség mindvégig a legnagyobb barátsággal érintkezett egymással. A tanácskozásokat most nem szakították meg végkép, hanem csak bizonyos időre elhalasztották. Vagy e hónap végén vagy pedig július elején újból megkezdődnek a szóbeli tárgyalások. Abból a körülményből, hogy a tárgyalások nem szakadtak meg végleg, egyes itteni politikusok azt remélik, hogy a kvóta ügyében mégis csak megállapodik a két bizottság.

betegség is elragadott nyolczat és ha Mr. Webb bele nem avatkozik az „egészségügyi viszonyok rendezésébe”, ki tudja, mily mértékben fogyott volna meg a t. cz. utasok száma. Az utasoknak volt egy saját külön orvosuk, a szokásos zsványképű, alátomos, ravasz, népmámító kínai orvos. Mindjárt az utazás elején elpusztult egy-két utas, még pedig oly tünetek között, melyek Mr. Webb előtt — ki hosszú éveken át járva a tengeren orvos nélkül, némi ismereteket annectált magának — teljesen ismeretlenek voltak. Amint a halálesetek halmozódni kezdtek Mr. Webb előhívatta a doktor urat és felszólította, hogy mutassa be az ő szeme előtt gyógykezelési módját. A „doktor” egészen méltatlankodva hivatkozott arra, hogy ő nem is közönséges „Csiiyen” (orvos, hanem általános nagy tudománya folytán „Csinshi”-vé (professzor) avanszált magasabb lény, amint azt a süvegen levő különböző színű gömbök tanúsítják.

A tiltakozás nem használt, a tanár urnak engedelmessékedni kellett; tudniillik Mr. Webb soha sem vált meg füttykésőtől, ha tisztelt című utasaival érintkezett. Az épen kezelés alatt álló beteget felhívták a fedélzetre és a tanár urnak be kellett mutatni az ő „természetes gyógy módját”. A tanár ur Európára emlékeztető fontoskodó nagyképekkel fogott a munkához: megtapogatta és meggyömszölte a fájdalommal kínosan nyögő beteget, titokzatosan mormolva hajlongott jobbra és balra, leguggolt, suttogott a beteghez, aztán meghengergette a saját tengelye körül, végül hasra fektette és elkezdte a hátát hatal-

KÜLFÖLD.

Chamberlain beszéde. Pétervárról táviratozzák: A „Novosztí“ megjegyzi, hogy Chamberlain legutóbbi parlamenti beszédének nincs semmi rokon vonása a birminghami fejtegetésekkel és Anglián kívül is meglepéssel olvasták, mert minden kétséget eloszlatott az angol politika további irányát illetőleg, Chamberlain gondolhat s mondhat, amit akar, Anglia politikája békeszerető marad. Nevezett lap azt mondja, hogy a többség, amit a Salisbury-kabinet a szavazásnál az alsóházban kapott, bizonyítja legjobban, hogy Salisbury határozott, békeszerető politikájának nincs szüksége javításra.

A reichsrath elnapolása.

(Távirati tudósítás.)

A mai nap a reichsrath tagjainak meglepetést hozott. A reichsrathot ugyanis tegnapi keltezett császári elhatározással elnapolták. A parlament izgalmas tárgyalásai s a szinte kiegyenlíthetetlen ellentétek miatt el voltak készülve a képviselők a miniszterelnöknek erre az elhatározására. Mégis mindenki azt hitte, hogy még a holnapi ülést megtartják. De nyilvánvaló dolog volt a kormány előtt, hogy a két oldal merev álláspontján a holnapi ülés ép oly kevéssé változtatna, mint általában bármily kísérletezés a parlamenti tárgyalások folytatásával. A főoka az elnapolásnak különben az, hogy a nyelvrendeletekre vonatkozólag a megegyezésnek minden lehetősége ki volt zárva és a nyelvügyi bizottság megválasztása is lehetetlenné vált.

Gróf Thun miniszterelnök a reichsrath mindkét házában elnökségéhez átiratot intézett, amelyben a reichsrath elnapolását tudatta.

Tegnap még az elnökség is azt hitte, hogy a keddi ülést megtartják. Csak ma délután tudták meg a parlamentben jelenvolt képviselők, hogy az elnapolás már megtörtént. Csakhamar eltávoztak a parlamenti épületből és táviratilag értesítették a távol levő képviselőket a mai eseményről.

Az elnapolást a „Reichsrath-Correspondent“ következőképen tudatja:

A miniszterelnöknek a képviselőház elnökségéhez intézett átirata legfelsőbb elhatározás alapján a reichsrathot június 13-ától kezdve elnapolja.

Az ülészakot elhalasztása őszig tart. Az ülészakot a kormány most nem akarja bezárni s a reichsrathot valószínűleg szeptemberben hívja újból össze. Bizonyos, hogy a kormány a nyár folyamán mindent elkövet a nyelvügyi harcz megszüntetésére és ennek az odíozus kérdésnek a megoldására.

Az elhalasztás dacára holnap az összes képviselőházi pártok összegyűlnek a képviselőházban. A jobboldal végrehajtó-bizottsága végérvényesen határoz a párt manifestuma tárgyában, amelyet azonnal nyilvánosságra hoz. Az ellenzéki pártok szintén nyilatkozatokat tesznek közzé, még pedig külön-külön, mert közös nyilatkozatban nem tudtak megegyezni.

Leginkább a jobboldalt lepte meg a képviselőház elnapolása. A jobboldal ugyanis egész biztonnával számított arra, hogy a miniszterelnök még felelni fog a gráci események tárgyában hozzá intézett interpellációra. A többség ezt a választ nagyon szívesen volna hallani a Házban, mert abban reménykedett, hogy a kormány és német ellenzék közt nagy ellenségeskedést idézett volna elő. Azzal, hogy gróf Thun a Ház üléseit most elnapolta, behozonyította azt, hogy nem akar egyelőre teljesen a többség szolgálatába állani. Ez az egyetlen tény elég világosan bizonyítja, hogy gróf Thun nem akar a németek ellen vagy esetleg a németek nélkül kormányozni. Hogy azonban miképen fogja megoldani az „osztrák gordiusi csomót“, azt egyelőre nem tudni.

Berlin, június 13.

Az osztrák viszonyok legújabb alakulását az itteni politikai körök a legnagyobb figyelemmel kísérik.

A felhivatalos „Post“ így ír:

A jelenlegi osztrák parlamenti viszonyok a monarchia fennállását állandóan veszélyeztetik. Valóságos visszafejlődés volna az, ha az utolsó összekötő kapocs is megszűnnék Ausztria és Magyarország közt és a monarchia két államát várhatar választaná el egymástól. Ha ez a kötelek megszakad, az osztrák németek nem képezhetik többé Európa védőbástyáját a szláv tulkapások ellen.

Fejedelem és ügynök körútja.

Sofia, június 12.

Ferdinand fejedelem ellen Bulgáriában egyre nagyobb lesz az elégedetlenség. És ez az elégedetlenség legfényesebb bizonyítéka annak, hogy a bolgárok a Stambulov meggyilkolása után üzött oroszpolitikával egyáltalában nincsenek megelégedve s hogy főleg az orosz befolyás érvényesülésének tulajdonítanak minden rosszat, ami újabban seregestől özönlött a bolgár nemzetre. És hogy ez így van, azt az események is bizonyítják.

Ferdinand fejedelem a napokban körutat tett országában Bachmetiev sofiai orosz diplomáciai ügynökkel, hogy eldicsekedhessék a nép szeretetével, melyet neki különösen az orosz politikai irány szerzett meg. Előreküldötte hírnökeit, hogy mindenütt fényes fogadásban legyen része. És ez a körülmény volt szerencséje, mert csak így menekedhetett meg a kudarcától, melyet Bachmetiev előtt bevallania kellett volna, s Bachmetiev is csak így menekedhetett meg attól, hogy körútjában nem részesült Kaulbars sorsában.

A fogadás előkészítésére kiküldött udvari futárok ugyanis azzal a hírrel tértek vissza mindenünne, hogy a hivatalnokok kénytelen-kelletlen tisztelegni fognak ugyan, de a nép mindenütt el van lökélve, hogy a hivatalnokok tisztelegését a fejedelem és az orosz ügyvivő-ellenes tüntetésekkel fogja megzavarni. A kellemetlen hír azonban későn érkezett, mert a körút programja már hivatalosan meg volt állapítva s az orosz diplomáciai ügynök már is türelmetlenül várta az indulás percét. Elhalasztani nem lehetett a körutat, az elmaradásra pedig elfogadható ok nem volt.

A fejedelem és kormánya tehát gondolt egyet s megtette azt, ami a fejedelmi körutaknál ritkaságszámba megy. A legszigorubb rendeletet bocsátották ki, hogy a népnek sehol sem szabad tisztelegnie s ha a fejedelem közeledéséről hírt kapnak, lakásaikban lesznek kötelesek tartózkodni. És a fejedelemnek igaza volt; mert ha megessenek a tüntetések, a pétervári utazás alighanem elmarad s Oroszország a kormánypálcza vastagabb végével fenyegette volna meg Ferdinandot és Stoilovot engedelmes kabinetéjével egyetemben.

Az indulás utolsó pillanatában azonban a fejedelem mégis változtatott a programmon, ő maga otthon maradt s Bachmetievet egye-

masan püfölni egy jó vastag bambuszbottal. A beteg vergődött, ordított, de az nem használt; az ambíciójában megsértett tanár teljes nagyságában mutatta be a szokásos kurát.

— Így, most ki van hajtvá belőle a gonosz isten, — mondta, mikor a beteg elhallgatott; most meg van gyógyulva. A meggyógyult beteget pedig egy órával később mint — hullát dobták ki a tengerbe. Ekkor előhívatta a kapitány a tudóst:

— Hallod-e, te tanár, ha még egyszer csak feléje mersz menni egy betegnek, míg a hajómon vagy, akkor ilyen huszonötöt vágatok read! . . .

Ezzel odakötöztette a közép-árboczhhoz, háttal kifelé és a rekesz mögöl bámuló földiek óriási gaudiumára olyan olvasatlan huszonötöt vágatott a tanár ur hátára, hogy a nézőközönség majd megszakadt a röhögéstől.

— Lásza, sir, ilyenek ezek a kutyák, magyaráza Mr. Webb, ha intő példánul megbotoztattam egy társukat, amely példa elég gyakran ismétlődött, a példa azzal a hatással volt rájuk, hogy torokszakadtukból röhögtek a társuk ordítózása felett. Most jöjjön, nézzünk be az opiumosokhoz.

A kapitány a tömegben keresztül elvezetett a hajó orra alá. Egy alacsony és szűk fülkébe léptünk. A fülke falai és padozata pléhvel volt bevonva, tűzbiztonság szempontjából. Minden oldalon négy-négy deszkapad volt elhelyezve, egy piszkos bambusz-gyékényvel betakarva. Minden padon két-két alak feküdt, köztük egy halványan pislogó kis méceses, e körül az opiumszíváshoz szükséges kellékek: a tartalékpipa, az opiumos tégely, a pipa esővébe gyömöszölendő opiumgömböcske készit-

sehez szükséges csipesz-szurkáló stb. A fülke levegője csak megerőltetéssel volt pár percze tűrhető; valami meghatározhatatlan émelyítő, édes-kozmás szag nehezedett az ember mellére, keverve a corridorból beömlő penetráns chinai szaggal.

A padon heverők tudomást sem vettek rólunk. Oldalt fekvődvén a mécs felé, piszmogtak az apró tárgyakkal, melyek a pipa megtöltéséhez szükségesek, miközben szünet nélkül hunyorogtak és pislogtak visszataszító, megtört fényű szemükkel; vagy pedig már hanyattfeküdvén, nyitott szemmel és tátott szájjal morfondíroztak az olcsó és hitvány ópium előidézte kábultság hatása alatt. Némelyikük szánalomra méltó benyomást keltett. A rongyos züllött alakok le voltak soványodva, mint a csontváz. Az egyes csontok és ízületek konfigurációja tisztán kilátszott a teljesen izomtalan és zsirtalan bőr alatt; a szemek mélyen benn ültek ferde gödreikben; a nem ápoltt czopf szabadon álló szála csomókba ragadva tapadtak a pergamentszerű fakó-sárga arczbőrhöz.

Ezeknek nem kell sem munka, sem étel, sem kártya, sem család; ezeknek csak egyetlen egy kívánságuk, egyetlen vágyuk van, az ópium.

Kábultan, önfeledten bámultam az alakokat, a legborzasztóbb emberi szenvedélynek e legnyomorultabb, tehetetlen áldozatait.

— Jöjjön, mondá Mr. Webb, nézze meg a — kriptamat is.

A kapitány levezetett a hajófenéke. Mintegy 10—14 láda feküdt ott kötelekkel erősen odakötözve a hajó falában levő kam-pókhoz.

— Ezek az én legnyugodtabb, legtisztességesebb utasaim, magyaráza a kapitány. Ezekkel az egész uton nem volt semmi bajom, kivéven egyszer a Sandwich-szigetek alatt, a midőn egy nehéz vihar közben utrakeltek a koporsók, azóta vannak így odakötözve.

A ládak mindegyikében egy-egy hulla feküdt a légmentesen elzárt ólomkoporsókban. A távolban elhalt chinai családapát hozták haza a hozzátartozói. Az apa óriási nélkülözések között, kínos munkában megkuporgatott pénzét arra fordítja a fia, a mindenki által gyűlölt, mindenki által megvetett és mindenki által határtalan undort és utálatot gerjesztő chinai ember, hogy ezer meg ezer mértföldről is hazahozza az apját, hogy otthon őseinek földjében, a „Központi Birodalom“ szent földjében helyezze el örök nyugalomra.

A kegyelet ünnepélyességét azonban nagyban zavarta a corridorban élők brutális lármája és nyüzsgése; a penetráns fanyar bűz lehatolt ide is, a kriptává avanceáltatott rakodó-helyiségbe.

Sietve igyekeztünk fel a fedélzetre. A jótékony szél, mely végigfújt a hajó felett hátulról a hajóorr felé, megmentett attól, hogy még egy percig leheljem be a guano-munkások kipárolgásával fertőzött levegőt. Gyorsan bucsut vettem Mr. Webbtől, csónakba szálltam és a Yangtze-Kiang rohanó árjain sietve igyekeztem ki a Norwood légköréből.

— A vizontlításra — valahol kiáltá utánam Mr. Webb. Azóta már eltelt néhány esztendő, de Captain Webb, dacára az ő kalandos utazásainak, nem került ismét utamba.

Dr. Gáspár Ferencz.

dől bocsátotta utnak, érvényben hagyva a nem tisztelgésre vonatkozó szokatlan rendeletet. Így azután zavartalanul utazhatott az orosz ügyvivő a virágzó rózsamezőkre, a Sipkaszorosba s innen tovább Észak-Bulgáriába, hogy megtekintse a katonai táborhelyeket, melyeknek komoly, fenyegető célja a Dobrudzsza, illetőleg Románia ellen irányul.

Nagy elkeseredést szül a lakosságban, hogy az utóbbi időkben, bár az állampénztár oly üresen áll, mint a fejedelemség fennállása óta sohasem, a miniszterek igen nagy összegeket szednek fölök nélkül hosszúra nyúló utazásaikra. A minisztereknek ugyanis hivatalos kiküldetés alkalmával a teljes utiköltség és száz frank rapidij jár. E czímen Todorov miniszter Londonban már 31.360 frankot vett föl a 7450. és 7924. számú ukáz alapján. De ezt nem bánja olyannyira a nép, mint azt az 5280 frankot, melyet Velicskov miniszter a 8274. számú ukáz alapján szedett föl. Velicskov ugyanis tisztán korteskedés ezéjéből töltött Tirnovon és annak környékén annyi időt, hogy a számlája ilyen nagyra nőtt. Ezeket a számlákat az állami pénztár kifizeti, hanem a külföldi szállítók régi követeléseit nem tudják kielégíteni.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

A guandanomói ütközetről érkezett újabb táviratok megerősítik azt a tegnapi hírt, hogy az amerikaiaknak sikerült csapatokat partra szállítani, amely csapatok hosszú és erős küzdelem után legyőzték a spanyolokat s megvetették lábukat Santiago határán.

Manillából az a hír érkezett, hogy a város megadta magát, hogy vajjon Aguinaldo fölkelővezérnek-e vagy pedig Dewey tenger-nagynak, arról nincs értesülés. Valószínűleg egyiknek se.

Távirati tudósításaink a következőket jelentik:

A guandanomói partra szállás.

London, június 13.

A Guandanomó-nál partra szállt amerikai tengerészkatona szombat délután kezdtek meg a tüzelést a spanyol katonákra. A harc vasárnap reggelig tartott. Az amerikaiak először meghátráltak, de aztán bátran nekimentek a spanyoloknak. A tengerészkatona négyoszögbe állottak fel, de úgy, hogy a négyoszög negyedik oldalán, amely a tenger felé nézett, nem volt katoná. Lenn az öbölben egy amerikai hadihajó támogatja az amerikai tengerészeket. A spanyolok egy cserjével fedett emelkedésen voltak elrejtözve. Az amerikaiak a domb előtt levő téren állottak és fehér sátraik mellett nagyon könnyen észre lehetett venni őket, mert az öltözetük színe elütött a sátrakétól. A spanyolok számára kitünő célpontokul szolgálak ilyenformán az amerikaiak. Szombaton egész éjjelig a buvóhelyeikről lövődöztek a spanyolok az amerikaiakat, akik csak azért tudták meg bizonyossággal, hogy az ellenség hol tartózkodik, mert a spanyolok lövései a sötét éjben fel-felvillogó világossággal jelezték a spanyol katonák állását. Azonkívül egy amerikai vontatóhajó is beérkezett az öbölbe, amely a spanyolok pozícióiról hírt hozott. Erre villamos fényvel bevilágítottak a bozótba, úgy, hogy a spanyolok csak nehezen vonulhattak vissza, miközben az amerikai tengerészek folyton lőttek utánuk. Éjjel után azonban a spanyolok ismét előtörték az emelkedés délnyugati oldalán és bár a vonal első részét visszaverték, a többiek egészen az amerikai tábor közelébe férkőztek, ugyanígy, hogy a tiszték már a revolvereiket is sikerrel használhatták. De minthogy a spanyol támadást sehonnán sem támogattak, kénytelenek voltak a domb másik oldalán visszavonulni. Más kisebb spanyol csapatok egész kora reggelig próbálgatták az amerikai tábor megrohanni, de nem sokra mentek.

Az amerikaiaknak négy halottjuk és egy sebesültjük van. A spanyolok vesztesége ismeretlen.

Az okkupáló hadsereg.

New-York, június 13.

Tampából érkezett levél szerint Shafter tábornok hadserege szerdán szállott harmincz gőzhajóra élelemmel, lövészerrel és lovakkal. A hajók már indulásra készen állottak, amikor a kormánytól távirati parancs érkezett, hogy a hadsereg maradjon még a kikötőben. Híre járt, hogy négy spanyol hajót láttak a kikötőben megtették az intézkedéseket, hogy visszaverjék a spanyol torpedó-naszádok esetleges támadását. A nagy hőségben tizennégy lö elhullott, a többi csütörtökön kiszállították a hajókból. A legénység a hajókon maradt, ahol összezsúfolva, a nagy hőség miatt sokat szenvedett.

Járvány az amerikai táborban.

New-York, június 13.

San-Franciskói távirat szerint Merritt tábornok táborában könnyű jellegű kanyaró lépett fel. Naponként 8—9 megbetegedés fordul elő. Ed-dig ötvenen betegedtek meg.

Tampa, június 13.

A sárgaláz nem terjed már. Az itt táborozó katonákat máshová, amint hírlik, Seramindába helyezik át.

Manilla elesett.

Manilla, június 13.

Aguinaldo felkelővezér Augustin kormányzó békeajánlatát visszautasította. Manilla állítólag megadta magát, mindeddig nem tudni azonban, Deweynek vagy Aguinaldonak-e?

A fölkelők veresége.

Madrid, június 13.

Havannából érkezett hivatalos távirat azt mondja, hogy a fölkelőket különböző ütközetekben, amelyekben a fölkelőknek 20 halottjuk és számos sebesültjük volt, szétverték.

Elfogott szénszállító.

Frankfurt, június 13.

A „Frankfurter Zeitung” jelenti New-Yorkból: A „Twickenham” angol gőzhajót, amelyen 3000 tonna kőszén volt a spanyol hajóhad részére, a „San Louis” amerikai segédcsirkálóhajó elfogta. A hajón volt egy áruhába bujt spanyol tiszt.

Ismét béke hírek.

London, június 13.

A „Daily Telegraph” állítólag föltétlenül megbízható forrásból azt jelenti, hogy Ferenc József király kezdesére a bécsi, berlini, párisi és pétervári kabinetek közt tárgyalás folyik a Spanyolország és Amerika közt való intervenczió ügyében. A „Daily Telegraph” ehhez a hírhez a következő megjegyzést fűzi: Anglia szívesen csatlakozik a közbenjárás akcióhoz, ha nem tűnik olybá, hogy Amerikát rá akarják kényszeríteni a béke megkötésére s ha nem involválja például azt, hogy a Filippini-szigetek kérdését európai kongresszus elé terjeszszék. Anglia csak oly intervenczióhoz csatlakoznék, amely csupán a becsületes alkusz szerepére szorítkoznék.

TÁVIRATOK.

A francia kamara ülése.

Páris, június 13. A kamara mai ülése igen látogatott volt. Az ülés nagy élénkség közt kezdődött. Deschanel elfoglalta az elnöki széket és beszédet intézett a házhoz, amelyben az összes pártokat pártatlanságáról biztosította és kifejezte azt a reményét, hogy a parlamenti vita nem fog az udvariasság medréből kicsapni. Az elnök határozott reformpolitikát sürget és hangsúlyozza a szükségét annak, hogy behatóan foglalkozzanak a gazdasági, pénzügyi és munkás-kérdésekkel. Az elnök meg van győződve, hogy a kamara folytatni fogja a nemzeti védelem nagy művét, és beszédét azzal végzi, hogy kifejezi legmelegebb rokonszenvét a szárazföldi és tengeri

haderő iránt, amelyek Franciaország biztonságát és büszkeségét képezik. (Tetszés.) Mileraud (szocialista) a kabinet politikája iránt interpellál. Azt óhajtja, hogy Méline miniszterelnök közölje szándékait.

Nem tudni — ugymond — hogy vajjon Méline-t, vagy a kulisszák mögött álló kormányt kell-e interpellálni. Nézete szerint csak Bourgeois politikájának folytatása lehet az, amit a ház többsége pártol. Ez tehát konzentrációt jelent bal felé. Ezután kifejti a szocialisták programját, amelyet abban foglal össze, hogy a szocialisták a személyi jövedelmi adót és a kétéves katonai szolgálati időt követelik.

Méline miniszterelnök a szélső baloldal közbekialtásai által félbeszakítva, a szocialisták programját kritizálja és azt mondja, hogy a kétéves szolgálati idő veszedelmes lenne; a szocialisták részéről javasolt jövedelmiadó keresztülvihetetlen. Konstatálja továbbá, hogy a szocialisták az utolsó választásokon tért vesztettek és szemükre veti, hogy kerülő uton akarnak hatalomra jutni. A miniszterelnök igazolja a miniszterium magatartásában két év óta beállott változást és azt mondja, hogy nem a jobboldal fenyeget veszedelemmel. A köztársaság nincs veszedelemben. Az ország eszélyes és szilárd kormányt akar és nem óhajtja az alkotmány revízióját. Az ország a mostani alapok, intézmények és törvények fönntartása mellett nyilatkozott s azt akarja, hogy a kamara kevesebbet foglalkozzék politikával és többet a folyó ügyekkel. (Helyeslés.) A miniszterelnök véleménye szerint a kereskedelemnek és az iparnak fogyasztó piacokra van szüksége. Itt a pillanat, hogy behatóan foglalkozzunk a gyarmatpolitikával. (Tetszés.)

Erre az ülést megszakították.

Szünet után Méline miniszterelnök kijelenti, hogy törvényeket kell hozni a munkásnép érdekében, reformálni kell a pénzügyi kormányzatot, hozzá kell látni a decentralizáció problémájához és módosítani kell a parlamenti munka rendszerét. A miniszterelnök felhívja a pártokat, hogy kössenek fegyverszünetet az 1900-iki világiállítas előkészítése végett. Nem meddő viszálykodásra van szükség, hanem erős és szilárd szövetség által erőben meggyarapodott Franciaországra. (Tetszés.)

Castellan a Dreyfus-ügyben jelentett be interpellációt.

A ház elhatározta, hogy holnap dönt a fölött, hogy a Castellan képviselő interpellációja fölött mely napon kezdődjék meg a vita.

A nemzetközi sakkverseny.

Bécs, június 13. A nyolczadik napról függőben maradt Schlächter-Pilsburg játszma az utóbbinak gőzelmével végződött. A mai kilenczedik versénynapon győztek: Farrasch Steinitz ellenében, Halprin Wallbrodt ellenében, Carlo Baird ellenében, Marco Schiffers ellenében, Janowski Schlächter ellenében. Remisjátzmák: Alapin-Maróczy, Frenchard-Lipke, Pilsburg-Schowalter. A Blackburne-Csigorin játszma nincs befejezve.

Vilmos császár a rendőrségnek.

Berlin, jun. 12. A rendőrség ötvenéves fennállásának megünneplésére Vilmos császár meghívta az egész rendőrséget a palotába, ahol istentisztelet volt, mire a császár beszédet intézett a rendőrséghez, amelyben a polgárok támaszá- nek és tanácsadójának s a gonosztevők rémének nevezte őket. Ők az a kar, amelyre neki szüksége van, hogy kieroszakolja az engedelmes- séget, ha kell. Azt kívánja, hogy ezentul is ugyan- oly hű önfeláldozással éljenek hivatásuknak, mint eddig. Akkor az elismerés jutalma nem fog megtagadtatni tőlük soha. A császár számos tisztnek, tisztviselőnek és rendőrnek rende- leket adományozott és elrendelte, hogy sisak- díszül ezt a jelégét viseljék: „In Treue fest“, ezekkel az évszámokkal: „1848—1898“. Végül a napokban tartandó ünnepi lakomára hívta még a császár a rendőrség tagjait, hozzátar- tozóikkal együtt, a palotába.

HIREK.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Az özvegy trónörökösne Franzensbadban. Franzensbadból táviratozza tudósítónk, hogy Stefánia özvegy trónörökösne csütörtök reggel odaérkezik, a svéd trónörökösne látogatására. Stefánia özvegy trónörökösne négy napig fog Franzensbadban időzni.

— József főherceg Beszterczén. A 22-ik honvéd zászlóalj megszemlélésére József főherceg ma déli 12 órakor Beszterczére érkezett. Fogadására megjelentek Hilbert és Palkovits altábornagyok, Loskai és Weber alezredek; a megye részéről Bethlen Pál főispán, Kudes alispán és a törvényhatóság teljes számban. A főherceg meghallgatta a szokásos jelentéseket, mire a főispán üdvözölte őt, hangsúlyozván azt a szoros kapcsolatot, amelyet a főherceg a trón és a nemzet között képvisel. A tanulóifjúság sorfala között József főherceg a Sabling-vendéglőbe hajtatott, ahol huszteritékü ebéd volt. Ezután a magyar kaszinót látogatta meg; estére fényes kiváltságos rendezetk tiszteletére. Érdekes, hogy a szászok korifeusai, akiknek a kék-vörös zászló kifizését eltiltották, nemzeti zászlót sem tűztek ki, így a Gewerbe-Verein-re sem, amiért is itt József főherceg látogatása elmaradt. Kinos feltűnést keltett, hogy néhány városi képviselő a város földiszitását ellenzte és a fogadtatásról is tüntetőleg elmaradtak. A főherceg holnap reggel tart szemlét a honvédség felett.

— Kilencz nehéz könyvek. Báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter egy könyvmatos ujság jelentése szerint ma reggel Bécsbe utazott; a világot sem a kvóta végett, hanem azért, hogy a királynak átnyujtsa azt a kilenczkötetes munkát, melylyel a millenniumi kiállítás eredményeiről számol be a kereskedelmi minisztérium. Olvasóink bizonyosan emlékeznek még, hogy ez a munka olyan a könyvek közt, mint az emberek közt Robinetti; a kilencz kötetnek sulya harminczkét kilogramm, másként hatvannégy font. Báró Dániel Ernőnek, amióta miniszter, bizonyára még soha sem volt ilyen nehéz föladata; részvétünk tehát az övé s legfőlebb még a főudvarmesteri hivatalé, amely most már alighanem külön pavillont kénytelen a kilencz nehéz könyvnek építtetni és külön embert rendelni az őrizetükre. (Az olvasásukra nem rendelhet ki külön embereket, mert ilyen vállalkozó szellemek aligha akadnak Európában.) A miniszternek finom tapintatára vall, hogy e nagy tulkiadást akkor okozza, amikor még nincs magyar udvartárs.

— A Ferenczlek reformja. A Ferencz-rend legtöbb társzából egymásután lépnek ki a szerzetesek és szerzetes-jelöltek, mert nem akarják alávetni magukat a szigorított rendi szabályzatnak. Érdekes, hogy a budapesti rendházból csak egyetlen tag lépett ki. Ez Klinicsik Henrik, aki a rokusi plebánián volt kirendeltségen. A többi tag mind hajlandó magát alávetni a szigorított szabályzatnak.

— Lehr Albert ünneplése. Lehr Albert, az evangélikus gimnázium kitűnő professzora, a tanév végén nyugalomba vonul és ez alkalomból volt tanítványai az őszszel nagycsöbbszabású irodalmi ünnepélyt rendeznek tiszteletére. A mozgalom élén Kozma Andor áll. Az érdeklődőket ez uton is felkéri a rendezőség, hogy alelnöke, Kovács Jenő címére (VII. Károly-körút 7.) részvételüket mielőbb bejelentsék.

— Polics megszőkött. Megirtuk a napokban, hogy a pozsegai törvényszék Policsot, a 18 éves rablógylóskot, — ifjúságot enyhítő körülménynek tekintve — 20 évi súlyos börtönrre ítélte el. A fiatal rablógylósknak — mint levelezőnk ma írja — sikerült a lepoglavai fegyházból egy csatornán keresztül megszökönie. A hatóság most országszerte körözteti.

— Lujza hercegnő leánya férjhez megy. Berlinből táviratozzák: Ernst Günther schleswig-hölsteini herceg, a német császárné fivére és Dóra hercegnő, Lujza a koburgi hercegnő leánya, a koburgi katolikus templomban kelnek össze. Udvari körökből származó lürek szerint ez alig történhetett meg másként, mint úgy, hogy a her-

ceg bizonyos ígéretekkel lekötötte magát. Úgy vélük, hogy ezek közt első helyen áll az a kötelezettség, hogy gyermekeit katolikus nevelésben fogja részesíteni. Ezzel az ügygyél hozzáik kapcsolatba a herceg bécsi utját is.

— Bánffy né fűrdőzése. Báró Bánffy Dezsőné, a miniszterelnök neje — mint levelezőnk írja — Herkules-fűrdőn rendkívül jól érzi magát s az ott tartózkodástól annál is inkább el van ragadtatva, mivel piczi leánzkája, a kis Dóra bárókisasszony, láthatólag pompásan erősödik s mindinkább piros-pozsgás arcszínre tesz szert. A báróné majdnem mindennap hosszabb sétákat tesz, felváltva Kollósváry királyi fűrdőbiztos és Marschall fűrdőigazgató társaságában és úgy nyilatkozott, hogy a fűrdőhelyen való tartózkodást szeretné augusztusig meghosszabbítani. Tegnap egy alkalmas gyermekmérés után kérdezősködött, hogy a kis baba testsúlyát pontosan megállapíthassa. Az igazgatóság rögtön szerzett egy arravaló mérleget és Vest Ede lovag vezérigazgató, akit a báróné ma fogadott, át is adta azt a következő sorok kíséretében, melyeket Barát Ármintemesvári szerkesztő-kollegánk, ki éppen Herkulesfűrdőn időzött — tett papírra:

Im a mérleg, ez megmondja:
Édesanya őrzőgondja
A kis Dórán miként fogott.
Hány kis fonttal gyarapodott
S junius hatodika óta
Mi a Cserna-parti kvóta?

— A „Srbobran“ kiáltása. A zágrábi szerb ujság, a „Srbobran“ mindig erősen szított a radikálisokhoz. Idehaza a magyarokat és horvátokat felváltva szidta, de figyelmének legnagyobb részével a Száván tul lakó hitrokonaik tisztelte meg és szerette, ha a radikálisok hívei közé számítják. Most, hogy a szkupstina-választásoknál rendkívüli vareséget szenvedtek a radikálisok és csak egyetlen egy parthivüket voltak képesek megválasztatni, nagyon dühöng a szerb zágrábi ujság. Különösen Milán exkirályra haragszik, akit folytonosan támad. Csakhogy Szerbiában nem nehéz a kellemetlen ujságokat elnémitani s így a belügyminiszter a közlekedésügyi miniszterrel egyetértve, egyszer s mindenkorra kitiltotta a „Srbobran“ az országból.

— A zágrábi árviz áldozata. Zágrábból táviratozza tudósítónk: Mint utólagosan megtudták a szombati árviz-katasztrófának emberélet is áldozatul esett. Patacic Simon molnár malmába ugyanis behatolt a víz s a szerencsétlen molnár, akit a rohanó ár magával ragadott, a hullámokban lelte halálát.

— A plarista-rend helyettes főnöke. A magyarországi piarista-rend elhunyt főnökének, Frank Ferencnek helyét julius közepén tölti be a rend kormányzótanácsa. A rend ügyeit addig a kormányzótanács s annak élén Kalmár Endre tiszteletbeli rendfőnök intézi. A választást amiatt kellett juliusra halasztani, mert a tanító-szerzet gimnáziumaiban országszerte most vannak az évzáró vizsgálatok, amelyek a kormányzótanács több tagját tartósan elszólitották a fővárosból.

— Az angol flotta Fiumében. Mint fumei tudósítónk táviratozza, Máltából érkező hírek szerint a Földközi tengeren hajózó angol flotta a napokban az egyiptomi flottával Cyprus szigete körül egyesülni fog és a tengeri hadgyakorlatok közben Fiuméba, Polába és Triesztbe érkezik.

— Egy falu pusztulása. Nagy veszedelem érte az éjjel Kubrát, egy kis trencsénmegyei községet, melynek jóformán egyetlen keresetforrása savanyuvize. Ismeretlen okból tűz ütött ki benne és a picziny falunak nagy része — 18 lakóház és néhány melléképület, elhamvadt. Biztosítva alig volt valami és így a földhöz ragadt lakosság kára igen nagy.

— A javíthatatlanok. Llanell angolországi város tanácsa hosszas vita és tanácskozás után elhatározta, hogy mindenáron enyhíteni fogja a városi munkások nyomorúságát, amire nézve csak arra volt szükség, hogy a munkátlanoknak munkát adjanak. Ki is eszeltek valamit, amivel hosszabb időre igénybe vehették volna a foglalkozás nélküli embereket, de ezek már a harmadik napon kitöltöttséget mnesztettek a tanács elébe azzal az üze-

nettel, hogy — sztrájkolni fognak, ha a tanács föl nem emeli a bértüket. Mivel nem kaptak rögtön választ, a munkát még aznap beszüntették. Most újból munka nélkül vannak.

— A munkás-szerződések. Dr. Darányi Ignác miniszter — mint Szegedről táviratozzák — a hatóság kérelmére, Szeged helyi viszonyainak figyelembe vételével, ez év végéig kivételesen megengedte, hogy a gazdasági munkás-szerződések ne keljen a hatóság előtt megkötni, hanem csak a megkötések után láttamozás végett bemutatni. Ez nagy könnyítés a mezőgazdasági munkásokra, a kik Szeged rengeteg külterületén roppant sokan vannak.

— A kritika ellensége. A horvátországi Varazsd iskola-tanítója, Plavcsik J., nem szereti, sőt határozottan gyűlöli a kritikát. Mások is vannak, akik ilyen ellenséges lábon állnak a kritikával, de Plavcsik ur azok közé tartozik, akik ezt hangoztatni is merik, s meg éppen sulyos argumentumokkal is szokta a nézetét indokolni. Plavcsik ur tanítja ugyanis a varazsdi fiukat az éneklésre, akik énektudományukat a templomban szokták produkálni. Mikor a tanító ur a napokban a templomból kijött, egy, az ottani iskolánál alkalmazott tanítónő éppen véleményt, még pedig kedvezőtlen véleményt mondott a fiuk énekléséről. Állítólag azt mondotta, hogy még a budapesti Operában is jobbnak énekelnek. Amikor Plavcsik ur ezt meghallotta, szó nélkül felpofozta a tanítónőt a tanítványok és a templomból kijövő hívek nagy gyönyörűségére. A gyenge nő ajultan rogyott a földre, a tanító ur pedig ütötte, rugdalta, úgy, hogy a tanítónőt véresen, eszméletlenül vitték lakására. Re benegesta hazatért Plavcsik ur is, aki ellen a kritikának ilyen erőszakos elnyomása miatt megindították a fegyelmi eljárást.

— Nem akart lopni. Sipulka János nap-számos betek óta nem jutott munkához s e miatt úgy elkeseredett, hogy ma éjjel a Lehel-utczában a villamos vasut elé feküdt. A kerekék összevagdalták s mire észrevették a szerencsétlenséget, Sipulka már rég halott volt. Egy papirszeletet találtak a zsebében. A neve volt ráírva, ez alá pedig csak ennyi: „Nem akartam lopni!“

— A kereskedőifjak junálisa. A budapesti kereskedőifjak társulata nyári mulatságát ezidőn junius 11-én tartotta a budai lövöldében. A minden tekintetben sikerült mulatság csak késő hajnalban ért véget. A mulatságyon résztvettek:

Asszonyok: Babnits Gyuláné, Balla Károlyné, Bauer Ignáczné, Benedek Lajosné, Böhm Agostonné, Braun Istvánné, Briefrel Jánosné, Conti Antalné, Özvegy Cseh Istvánné, Doeskál Gézáné (Vác), Elischer Jánosné, Erczhegyi Emilné, özvegy Feiertag Józsefné, Fischer N. né, özvegy Fuchs Jakabné, Göller Antalné, Hahn N. né, Heverle Ferenczné, Horváth Antalné, Jágemann Károlyné, Kálna Istvánné, Kállay Istvánné, Kapus Józsefné, özvegy Katona Zsigmondné, Katzik Józsefné, Karlovitz Endréné, Korompay N. né, özvegy Krausz Jakabné, Kurucz Kálmáné, Kusztolecz Józsefné, Lamberti Ignáczné, Lehmayér Nándorné, özvegy Nevba Rudolfné, Neunkhardt Józsefné, özvegy Nagl Ottóné, Németh Victorné, Pacsu Györgyné, Pacsu Miklósné, Preiszler N. né, Riedl Ferenczné, Slezák Györgyné, Starker Józsefné, Stórer Victorné, Schober Ferenczné, özvegy Schunda Ferenczné, Tomcsányi Gyuláné, Vozáry Rezsóné (Szepesváralja), Valikovszky Ödönné, Woczasek Lajosné, özvegy Wolf Agostonné.

Leányok: Babnits Mariska, Bauer Gizella és Lujza, Böhm Elsa, Briefrel Amália, Conti Margit, Cseh Mariska, Doeskál Ilona (Vác), Drechsler Juliska, Elischer Irma, Feuertag Etel és Böske, Fischer Jenny, Fuchs Gizella és Elza, Gyarmathy Emma (Vác), Hahn Olga és Lujza, Heverle Paula, Horváth Stefánia, Hirsch Gizella, Jágemann Anna, Kálna Aranka és Ilonka, Kállay Gizella, Katona Ilona, Klutzer Erzsi, Kapus Etel és Böske, Klapper Irma, Kluge Mariska, Knoblauch Ilona, Kronberg Vilma, Krumpschinek Gizella, Kurucz Etelka, Kusztolecz Olga, Lamberti Irma és Anna, Lehmayér Brigitta, Miderer Irénke, Munkhardt Józsa, Pincz Gizella, Preiszler Matild és Etus, Riedl Ilona, Roznyavszky Sarolta, Slezák Margit, Schober Irma és Teréz, Sövegjáró Mariska, Stiler Margit (Szepesváralja), Schunda Margit, Walihovszky Irma, Ilona és Izabella, Wolf Henriette.

— Ékszerlopás. Politzer Zsigmond kereskedő panaszt emelt a rendőrségnél, hogy tegnap délután a Royal-szállodában levő lakásán tolvajok jártak, kifeszítették a kékításkát s abból valami 1400 forint árú ékszeret loptak el. A lopott holmi között volt egy 360 forintos aranygyűrű két lencse-nagyságu briliánskövel s egy borsónagyságu gyöngyszemmel, egy 360 forintos aranygyűrű két briliánsal, egy 240 forint értékű aranygyűrű két

borsónagyságu igazgyönggyel, kilencz aranyingomb 60 forint értékben, hat pár arany kézelőgomb 90, egy aranytű 9, egy szivartárcza 12, egy beretvatók 7 beretvával 36 forint értékben. A rendőrség a tolvajok kézrekerítésére megtette az intézkedéseket.

— **Rablógyilkosság Malason.** B a k y Gedeon, szabadkai nyugalmazott törvényszéki bíró halasi nyaralójába a múlt napokban rablók hatoltak be éjjel és az előszobában alvó csósz baltával agyonütötték. Baky a neszre fölébredt és gyertyát gyújtott, mire a jó madarak megugrottak és a csósz holmiját magukkal vitték. A mítsem sejtő tulajdonos ismét lefeküdt és csak reggelre látta meg a véreben koltan fekvő csószot, miről nyomban értesítette a rendőrséget. A gyanu a cselédre, K a i a p o s Rozára irányult ki rövid vallatás után beismerte, hogy két szabadkai legényvel, D r á g i c s Mirkóval és T a k á c s Józseffel szövetkezve követte el a hajmeresztő tettet, mely tulajdonképen gazdája élete és vagyona ellen volt tervezve. A szabadkai rendőrség a czinkosokat elfogatta és ezek rövid tagadás után beismerő vallomást tettek.

— **A galicziai antiszemita zavargások.** A lengyel lapok jelentései szerint K o l a c i c e -ben megújultak az antiszemita zavargások. A csócselék bezúzta a zsidók házainak ablakait, behatolt egyes lakásokba és összevisszatört mindent, amit csak lehetett. K o l a c i c e és J a r o s l a u közt minden egyes zsidó vendéglőbe betörték a felbujtatott csavargók és kirabolták azokat. U l a s o v i c e -ben egy F r a n z nevű gyárosnak a szeszfinomítóját tegnap felgyújtották. A gyár egész éjjel égett és nem maradt meg belőle még a falak sem. A felfegyverzett városi rendőrség mindenütt megakadályozza a népet a további kegyetlenkedésben. Az eddigi kárt 60.000 forintra teszik. Ma reggel nagy csapat katonaság érkezett K o l a c i c e -be. J a r o s l a u környékén még számos község van, amelyben szintén kitört az antiszemita lázongás.

— **A görög kalandja.** Kozmáné V a y K a t i n k a grófnő tizenötezer forint áru ékszere egy ládikában néhány nappal ezelőtt a Konstantinápolyból Budapestre jövő vonaton eltűnt. Két görög kereskedő utazott a grófnővel egy kocsiában s azt gyanítják, hogy ezek emelték el a nem épen értéktelen ládikát. Amióta az esetet a belgrádi osztrák-magyar főkonzul a budapesti rendőrségnek a tudomására hozta, azóta minden görög gyanús, aki a vasuton érkezik. S v a r o n o v I v á n burgaszi terménykereskedő is kellemtlenül járt tegnapelőtt a dolog miatt. Alig tette ki a lábát a vasuti kocsiából, mögéje került B e c k e r detektív és mindenütt a nyomában volt. A görög kereskedőt egy budapesti nagyobb iparvállalat igazgatója várta, de ez nem oszlatta el a detektív aggodalmait. A jövevény csak néhány szót váltott az igazgatóval, a detektív közbeavatott: szíveskedjenek az őrszobába jönni. Itt B o c k e l b e r g rendőrfelügyelő és B é r c z y kapitány fogadták őket és Svaronovnak a kizárását azonnal ki is kutatták. Nem találtak olyasmit, amiért a nagy kihallgatás érdemes lett volna, de azért nem bíztak az idegen szavaiban. Messziről jött ember azt mondja, amit akar. És ott is akarták tartani. Svaronovnak eszébe jutott, hogy a bolgár vasutak főfelügyelője, aki neki jó ismerőse, Budapesten van, telefonoztatott érte. Ennek kellett Svaronovot igazolnia, csak azután bocsátották szabadon.

— **Nehéz volt az élet.** Egy uriasan öltözött öreg ember ma délután az üllői-úti népligetben agyonlőtte magát. Néhány soros levelet találtak nála, amelyben azt írja, hogy nehéz volt az élet, nagyon megunta és hogy R o s e n b e r g J a k a b -nak hívják.

— **Adria kerékpárok diadala.** Valahány kerékpár-versenyt tartanak, az Adria kerékpárok mindig sikra szállnak és konstatálhatjuk, hogy kitesznek magukért. Így a tegnapi nagyváradi kerékpár-versenyen öt első, négy második és hat harmadik díjat vitték el Adria kerékpárokon.

— **Legjobb minőségű és színtartó harisnyák és sportruházatok a legnagyobb választékban Heyek Adolfnál IV., Szervita-tér 8. „Vadászudhoz.”**
— **Leikovits és Káry cég** mai lapunkban levő hirdetését az olvasó szíves figyelmébe ajánljuk.

Napirend.

Naptár. Kedd, június 14. — Római katolikus: N. Vazul. — Protestáns: Vazul. — Görög-orosz (június 1.) Nicefor pat. — Zsidó: Sivan 24. — Nap két: 3 óra 47 perczkor. — Nyugszik: 7 óra 41 perczkor. — Hold két éjjel 12 óra 35 perczkor. — Nyugszik délután 3 óra 26 perczkor.

A földmivvelésügyi miniszter fogad délután 4 órakor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. Az iparművészeti muzeum nyitva 9—11 óráig. Tavaszai túrlat az új műcsarnokban, nyitva déle, 9-től este 7-ig egyhuzamban. Beléptidij 50 kr.

Nemzeti muzeum régiségára nyitva délelőtt 9—11 óráig. Többi tárai 50 krajczár beléptidij mellett tekinthetők meg.

Technológiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9-től 1-ig, délután 3-tól 5-ig.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Muzeum-körút 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—11 óráig. Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig.

Egyetemi könyvtár zárva. Deák-mauzóleum a kerepesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

Palacky-ünnep verekedéssel.

(Távirati tudósítás.)

A csehek Deák Ferenczének, P a l a c k y n a k, századik születésnapját most ünneplik mindenfelé Csehországban. A brünni csehek sem akartak hátramaradni ott, ahol a lelkes cseh hazafiaság ünnepet ül s elhatározták, hogy 12-én ők is rendeznek egy Palacky-ünnepet Brünnben, már csak azért is, hogy ezzel is bizonyítsák részben a csehek nemzeti összetartozóságát, részben, hogy tüntessenek Csehországnak, Sziléziának és Morvaországnak földrajzi összetartozandósága mellett. Hogy az ünnep fényéből mi se hiányozzék, meghívták reá a tulzó-csehek egyik illusztris vezérért, dr. P o d l i p n y t, a prágai polgármestert.

Ezzel aztán az ünnepség sorsa meg is volt pecsételve, mert Podlipny nélkül talán elszenveték volna a brünni németek a cseh önállósági eszme dicsőítését, de Podlipnyval együtt: ez elvágta a különben izgatott német-ség türelmének vékony fonalát.

Nagyszabású cseh-ellenes tüntetés lett a vége az ünnepélynek, melynek során óriási verekedések, sebesülések, letartóztatások és macskazenék történtek. A mozgalmas napról tudósítónk a következőket jelenti:

Brünn, június 13.

Már 11-én nagy volt az izgatottság Brünn német lakossága között a Palacky-ünnep miatt. Öt órakor délután több száz fiatal emberből álló csoport gyűlt össze a vasuti pályaudvar előtt, hogy az ünnepre érkezők ellen tüntessen. Az öt órai gyorsvonattal néhány reichsrathi képviselő érkezett meg, akiket a Ferdinand-utczában felismertek s kifütyöltek. Este nyolcz órakor újra néhány száz ember verődött össze a pályaudvar előtt abban a föltevésben, hogy dr. Podlipny meg fog érkezni. A rendőrség azonban szétzavarta a tömeget, amely ezt a beavatkozást fütyökkel és gunykiáltásokkal fogadta.

Dr. P o d l i p n y azonban nem érkezett meg s így estére a város lecsendesedett.

Másnap már vagy ezer főből álló tömeg gyűlt össze a pályaudvar előtt azzal a nyílt szándékkal, hogy Podlipnyt, ha esetleg megérkezik, visszavonulásra kényszerítsék.

Podlipny meg is jött s a pályaudvaron dr. S t r a n s z k y fogadta a morvaországi és brünni csehek nevében. Beszédében kiemelte azt, hogy Podlipny és társainak megjelenése újabb bizonyíték arra, hogy Csehország, Morvaország és Szilézia szíjjelválaszthatatlanok. Podlipny megköszönte a szíves fogadást s átadta a cseh-szláv Prágának üdvöletét.

A prágai vendégek zajos szlava-kiáltások közt távoztak a pályaházból. Podlipny cseh nemzeti díszruhában négyfogatu kocsihoz ült, utána hosszú kocsisorban következtek a cseh képviselők és az egyleti kiküldöttek. Legelől cseh nemzeti díszruhába öltözött heroldok lovagoltak s a Ferdinand-utczában cseh egyesületek állottak sorfalat.

Mikor Podlipny kocsija látható lett, a csehek zajos szlava-kiáltásokkal üdvözölték, a németek pedig hasonlóképen zajos pereat, abczug és pfujkiáltásokban törtek ki.

Éktelen hangzavar keletkezett, amelyből csak éles fütyök hallatszottak ki, a németek elkezdtek a W a c h t a m R h e i n -t énekelni. Ekkorra Podlipny kocsija a Ferdinand-utca sarkán megakadt. Több se kellett a németeknek. Fülhasogató sívítás és fütyölés között egy sereg záptojás repült Podlipny kocsija felé s a drága cseh-nemzeti díszöltöny egy pillanat alatt pocskéká lett. A sárgás-zöldes bűzös tojáslé csak úgy csurgott le róla. Erre a csehek és németek között nagy verekedés támadt, melynek csak a meg erősített rendőrség vetett véget.

Az egyik sörházból házi szemetet, piszkos seprüket s ilyesféleket hajgáltak Podlipny kocsijába s üres sörös hordókat gurítottak a díszmenet elé. A verekedés pedig minduntalan kiújult. Többen botütések következtében súlyosan megsérültek. Egy sereg esernyő és napernyő is eltört, mert a cseh és német lányok és asszonyok is élénk részt vettek a verekedésben. A botrányok csak akkor érték véget, amikor Podlipny és a menet megérkeztek az egyesületi ház elé.

Egy órakor a cseh egyletek zenekarokkal és zászlókkal ünnepi menetű alakultak, amely Karthaus felé indult meg. Időközben megeredt az eső. Az eső daczára is a németek bevárták az ünnepi menetet és fűlsiketítő láрма keletkezett. A zenekarok zenéjét tulkiabálták. Pléhedényeken doboltak és a német nemzeti dalok az ünnepi menet cseh énekeit tulhangzották.

Karthausban nem történt semmi incidens. Dr. Podlipny jónak látta negyed hatkor elutazni, előbb, mintsem tervezte. Brünnben a délután és este során élénk volt az utczai élet. Mindenféle gyülekezések voltak. A németek az utczákon a Wacht am Rheint énekeltek s József császár szobra előtt is nemzeti dalokat énekeltek. Minden pillanathban kénytelen volt a rendőrség közbelépni. Estefelé a Biber-kávéházba követ dobtak, amely az egyik ablaküveget eltörte. Kilencz óra tájban a cseh egyleti ház előtt újabb összeütközés volt. A tüntetőket a rendőrség szétverte. Tíz órakor újból elkezdett az eső esni és az utczák elnéptelenedtek. Tegnap és tegnapelőtt s z á z e m b e r t k i s é r t e k a r e n d ö r s é g r e, akiket rövid kihallgatás után elbocsátottak. Nyolcz embernek, akik sejkőkn sebesültek meg, a mentő-egyesület jött segítségére. Nagy azoknak a száma, akiknek fejét bottal sebesítették meg. Podlipny elutazása után a németek izgatottsága lecsillapodott. Ha Podlipny nem jött volna Brünnbe, a Palacky-ünnep bizonyára nyugodtan folyt volna le. Hírlik, hogy dr. Podlipny ünnepi beszédét beilltották. Más verzió szerint azonban Karthausban, a szabad ég alatt mégis elmondotta beszédét.

A balmazújvárosi háboru.

Lapunk legutóbbi számában hirt adtunk arról a munkás zendülésről, mely Balmaz-Ujvárosban keletkezett és melynek emberáldozata is van. A véres esetről ma levelezőnk a következő részletes jelentést küldi:

Balmaz-Ujváros Hajdumegye egyik népesebb, nagy-községe. Lakosainak száma meghaladja a 12.000-et. De e 12.000 ember közül csak kétszáz-tíznek van saját földbirtoka az ötvenezer holdas határon, melynek 6/7-ed része egyetlen család, a Semseyek birtoka, akik már évtizedek óta feléje sem néznek ennek az áldott, buján termő földnek, hanem igazgatók által kezelik a roppant vagyont, ezek pedig nagybérlőknek engedik át aránylag olcsó árért. Van rá példa, hogy Semsey Andor, a természettudományok bőkezű Macczenásának né-mely majorjai harminozkét évre vannak lekötve egyes szerencsés, megmilliomosodott bérlőuraság javára.

Az újvárosi kisgazdák hiába fordulnak a földes urakhoz, hogy pár ezer holdat ők is hadd kapjanak. Hajlandók többet fizetni egy holdért, mint amennyit a nagybérlők adnak. Mindhiába. A szegény földéhes újvárosi zsellér kiszorul a saját határáról és kénytelen a szomszédos böszörményi és debreczeni pusztákon holdankint 14—20 forint-jával bérelni egy-egy apró tanyabirtokot, amelyet ez a páratlan szorgalmas munkabíró, takarékos

ujvárosi paraszt gyakran évek múltán örökaron is megszerez, sőt közülök akárhány meg is gazdagodik.

Debreczenben több ilyen Balmazujvárosról szegényül beszakadt ujvárosi él, aki ma gazdag czívis és nevezetesség szerepet játszik, főként a református egyházi, a városi és a politikai közéletben.

De az ujvárosi nép nemcsak haszonbér, vagy feles földhöz nem juthat odahaza, a hitbizományi uradalom mellett földszerzésről nem is szólva, hanem akárhányszor napszámra, mezei munkára sem alkalmazták a bérlők, illetve ezek haszonleső gazdatisztjei és ispánjai.

Igy történt ez most is, közeledtén az aratásnak. Az igaz, hogy ennek a mellőzésnek ezuttal inkább maguk a csökönyös, önféjt, konzervatív hajlamu parasztok az okaik, aki, mint általában minden ujtástól, úgy a munkásigazolványok rendszerétől is, idegenkednek. Ujvároson eddig, ahol pedig 2—3 ezerre mehet a mezei munkások száma, ezideig mindössze 270 igazolványt adtak ki.

Az olyannal az uraságok, akinek nincs munkás-igazolványa, nem szerződnek. Így történt, hogy néhány száz embernek máig sincs takarómunkája s ugyanannyi száz család bizonytalanul néz a jövő tél elé, ha nincs kenyérkereső aratási vállalat.

Egyik nagy gazdaságba éppen tegnap, vasárnap reggel érkezett meg egy csapat mezőkövesdi matyók munkás. Ezek láttára kitört a munkanélküli tömegben a régóta forrongó elégtelenség. Az ottani csendőrség vezetője, B a l o g h József, már napokkal ezelőtt neszét vette az izgatottságnak és élt a gyanuval, hogy valami van készülében. Az állomás valamennyi legényét készenléte helyezett tehát tegnap reggel és K o v á c s István és K r u s t y i r István csendőröket portyázásra küldötte ki.

A szokásos vasárnapi embervásárban, ahol a heti napszámokat fogadják, pár ezer ember verődött össze a tágas piac téren lévő vendégfogadó előtt, szemben a nemrég leleplezett Kossuth-emlékszoborral. A munkások a gyalogjárót is elállították. A csendőrök figyelmeztették őket, hogy ez tilos dolog.

— Nekem szabad, vágta vissza hetykén az egyik.

— Ne beszélgesen, mert lelököm.

— Hát tegye meg, ha van kurázsi.

Ilyen szóváltással kezdődött a zendülés. A csendőrnek volt kurázsija és félrelökte a pallórolt a magyart. A tömegnek sem kellett több. Nyomban felzudult, szóval és botokkal fenyegetőzött.

A csendőrök a defenzívára alkalmasabb közeli község háza elé vonultak és állást foglaltak belül a széles kőoszlopos tornácban, a bejárat két oldalán. Ők is, Győrffy István főbíró uram is többször felhívták a népet a csendes, békességes szétoszlásra. Hiába.

— Meghaltok még ma!

— Üssétek agyon a kutyákat!

— Ne féljete, hiszen csak ketten vannak!

— Ugy sem szabad nekik lőni!

Ilyen kiáltások kavargtak a szép júniusi vasárnapon, az Isten háza közelében a levegőben.

Többen kigombolták a mellényüket és vörös inges mellüket odatartották a csillogó szuronyok elé:

— Ide löjjetek erre arra az...

Mások követeket dobáltak a csendőrök felé és egészen közel menván, botjukkal hadonáztak, úgy hogy az ütések csak parirozással kerültek ki.

Egy kő Szarvas József községi szolgát úgy találta mellbe, hogy összerogyott.

B. Tóth Gábor pedig bottal ütött Kovács csendőr felé, mire ez háromszor egymás után lőtt. Az első lövés homlokán találta Tóth Gábort, aki negyedórai kinalódás után meghalt.

A másik csendőr is lőni akart, de a Kropács-kegyver csütörtököt mondott.

A meghalt Tóthon kívül eddigi tudomás szerint ötten sebesültek meg, de lehetnek többek is.

S o ó s Sándor súlyosabban a nyakán, S z a r v a s Ádám, R a d a z a i András, G o n d a István könnyebb sebet kaptak. Az ötödiknek tenyerét lőtte keresztül a golyó; de nem tudják, hogy hívják, mert elmenekült.

Közben megérkezett az őrsvezető is három csendőrrel. A lövések után kissé hátrább húzódott tömeget hasztalan hívták fel őket és K a s z á s József főjegyző a szétoszlásra, — még azután fenyegetően kiabált és csak szuronytámadással sikerült szétkergetni a zajongókat, akik közt több asszony is volt. A környékről táviratilag hívott csendőri segítség is másfél óra múlva megérkezett, de már akkor helyreállt a nyugalom. Ennélfogva visszarendelték a Debreczenben már felnyergelt félszázad Vilmos-huszárokat is.

H a r s á n y i Gusztáv vizsgálóbíró dr. Gerő Miklós törvényszéki orvossal még az nap megkezdte a vizsgálatot. A zavargók közül többet tartóztattak.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Kapuzárás a Népszínházban.** A Népszínház nyári szünete előtt H e g y i Aranka kedden lép föl utóljára a „Czigánybáró“-ban, Z. B á r d i Gabi pedig szerdán a „Jáfét 12 feleségé“-ben. A szerdai előadás lesz az utolsó a szezonban. Az idén a színpadi záport a Népszínházban is a közönség előtt fogják kipróbálni, mint a többi színházban; azért a szerdai utolsó előadás végén lesz a színpadi záporpróba. Nehogy azonban a víz kárt tegyen a színházban, az utolsó felvonás után a díszleteket kihordják és a vízfogó ponyvákat meg levezető csöveket elrendezik, ami 20—25 percet fog igénybe venni. Mindez azonban a nézők szemeláttára történik s ez az utolsó előadás közönsége rövid időre betekinthez a színpadi világ rejtelmeibe.

* **Jászai Mari Szabadkán.** A Nemzeti Színház tragikája nagyszerű művészestélyt adott Szabadkán. Már megérkezésekor a pályaházban lelkesen fogadták; S z i e b e n b ü r g e r Károly, a színiügyi bizottság elnöke, beszéddel üdvözölte. Az estélyen nagy ovációban részesítették a szabadkai hölgyek és a kereskedő-íjak társulata egy-egy virágkosárral lepték meg. A közreműködő S o m o g y i Mór zongoraművész és S o m o g y i Karola énekesnő is zajos tetszésben részesültek.

* **A városligeti szinkör ünnepe.** Csütörtökön lesz tíz esztendeje, hogy a városligeti szinkör magyarrá lett. Maholnap már senki sem fog emlékezni arra, hogy e nyári muzsatemplomban évek hosszú során át németül dícsérték Thaliát. De azalatt a tíz év alatt, hogy ott magyar szó járja, az aréna színvonala is egyre emelkedett. Személyzete, repertoireja évről-évre jobb lesz, ami F e l d Zsigmond igazgató kötelességtudására vall. Csütörtökön az érdekes évfordulót a „Bánk bán“ előadásával ünneplik meg. Szombaton a „Romeo és Julia“ kerül színre, a női czimszerepben Feld Irénnel. A szinkör legközelebbi újdonsága a „Vízfejű család“ című énekes bohózat lesz.

* **Szobor Duse Eleonorának.** Bolognában az eddigi Teatro Brunetti elkeresztelték „Teatro Eleonora Duse“-ra, az előcsarnokban pedig fölállították a művész nő márvány-mellszobrát. A leleplezési ünnepségen Enrico P a n z a c c h i, a költő és képviselő, fogadt szaval.

* **Réjane válik.** Réjane asszony, a párisiak ünneplott művésznője, aki a télen Budapesten is vendégzerepelt, válni készül az urától, P o r e l színigazgatótól. Válokeresetüket már mind a ketten beadták. Réjane asszonynak két gyermeke van.

* **A Bohémek Párisban.** Az Opéra Comique-ban meg volt Puccini „Bohémek“ című operájának főpróbája, amelyet mindenfelől nagy érdeklődéssel vártak. A darab sikere nem annyira őszinte, mint inkább zajos volt.

* **Színészet Kassán.** Kassáról írják lapunknak a következőket; L e s z k a y András e hónap 18-án kezdi meg társulatával előadásait a Széchenyiligetben épült nyári színházban. Ilyen módon a kassai közönség pár nap múlva ismét áldozhat az innen régóta száműzött Thaliának. Mintegy négy év óta vajudik nálunk az új színház építésének ügye s azóta a város művelt közönsége a színházjárástól, alkalmas helyiség hiányában, ugyszólván teljesen meg volt fosztva. A közel félmillió forintba, kerülő új színház építését a tavasszal kezdték meg a bokrétaünnep meg éppen a múlt héten volt. Megnyitni csak a jövő esztendőre fogják.

* **Kisfaludy-színház.** A Kisfaludy-színház holnapi, keddi előadásán a Horváth Zoltán-féle színésziskola növendékei mutatkoznak be a nagyközönségnek. A „Madarász“-t adják elő; a zenekari D i e n z l Oszkár, az intézet tanára vezeti.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* **Felolvasó ülés az Akadémiában.** A Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya ma délután P a u l e r Gyula elnöklésével felolvasó ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya M á t y á s Flórián-nak székfoglaló értekezése volt. Az ősz tudós ezuttal a magyaroknak Európában viselt első hadjáratával foglalkozott. Sehogy sincsen megelégedve azzal az időponttal, amelyre P r a y, K a t o n a, gróf K u u n Géza és más történetíró az első, vagyis a bolgárok ellen viselt hadjáratot teszik. Hogy pontos évszámhoz jusson, végigkutatja az összes egykoru nyugoti és keleti historikusok idevágó megjegyzéseit, csoportosítja az egymással egyező adatokat és mindezek alapján arra az eredményre jut, hogy a magyar-bolgár háború csakis 888-ban lehetett és 889-ben, Leo császár uralkodásának negyedik évében ért véget. Az előadót megéljenzették.

* **„La mouche.“** Ismeretes, hogy a francia irodalom és napi sajtó mennyire elzárkózik a külföldtől. Egy-egy idegen írónak megjelenése a párisi könyvpiacra vagy az előkelő lapok tárczahasábjain feltűnés számba megy. Most éppen valamennyi közt a legerkluzivabb ujság, a „Temps“ közli M i k s z á t h Kálmánnak „A zöld légy és a sárga mokus“ című beszélyét. Francia címe „La mouche“. A „Journal des Debats“-ban tudvalevőleg csak nem régiben fejeződött be Mikszáth „Szent Péter esernyője“ című regénye. Örvendetes, hogy mind a kettőt a legnagyobb hűséggel fordították le, meghagyván magyaros írásmód szerint minden nevet és át nem francziásítván egyetlen részletet sem.

FŐVÁROS.

(A budavári plébánosi állás.) V a s z a r y K o l o s hercegprimás ma küldötte át a székes főváros törvényhatóságához a budavári plébánosi állásra pályázók névjegyzékét, az okiratok melléklésével s egyuttal zárt levélben mellékelte az ő jelöltjeinek a neveit. A hercegprimásnak a kandidálás tartalmazó levelét annak idejében a székes fővárosi kijelölő-választmány ülésén bontják fel.

(Ős-Buda panasza.) Ős-Budavárának panasza van a főváros tanácsa ellen. S tegyük mindjárt hozzá, az igazság az ő részén van. Ez sokkal bizonyosabb, mint az, hogy voltaképen hol is épült az a szép kis városfertály, amelynek Ős-Buda a neve. Mert ha a tanács akarja, a városligetben van, ha akarja, nincsen a városligetben. Ugy van a dolog, hogy Ős-Buda a sok egyéb mellett színlelőadással akarta a közönséget vonzani. Engedélyt kér rá a tanácstól. Erre a tanács rájuk ir, hogy nem lehet. Mert a városligetben van Ős-Buda, s a városligetben csakis Feld Zsigmondnak szabad magyar előadásokat rendeznie. Szabadalma van rá. Ekkor Ős-Buda egyet gondol és csinál egy gyerekvurstlipratert. A tanács pedig követel ezért mesés dolgokat, 200—300 forintot a Paprika Jancsiért, holott a városligetiek csak 3—4 forintot fizetnek. És miért ez a nagy különbség? Hja, mondja a tanács, Ős-Buda az nem városliget, hanem az állatkert, tehát belterület és ott nagyobbak a díjak. Tehát Ős-Buda, ha akarom belterület, ha akarom külterület. De mindig úgy, hogy fizessen és ne kapjon semmit. Pedig Ős-Buda bajokkal küzd, adóságokban uszik s emellett igazi jótétemény azoknak, akik a forró nyár elől nem menekülhetnek hegyek közé, vagy a tengerre. Szerdán tárgyalja a közgyűlés Ős-Buda felebbezését, s akkor a városatyák remélhetőleg megegyeznek abban, hogy Ős-Buda csakugyan a városligetben van, még pedig mindig a városligetben.

(A múlt hónap statisztikája.) A közigazgatási bizottság ma délelőtt foglalkozott a múlt hónap statisztikájával. A k ö z b á t o r s á g — a főkapitányseg jelentése szerint — kielégítő volt. Összesen 1211 büntetendő cselekvény jutott a rendőrség tudomására s ezek közül 139 eset irányult az emberélet és testi épség ellen, de ezek mindegyike jelentéktelen eset volt. Elfogott a rendőrség a többek között egy hat tagu betörőbandát, amely Ujpesten és a külső váci-úton garádálkodott. A királyi bíróságok elbírálása alá eső bűncselekmé-

nyek miatt 320 embert tartóztattak le s ezek közül a bírósághoz kísérték 253-at, szabadon bocsátottak 45-öt, kórházba küldtek 6ot, közigazgatási elbáns alá került 5, 11 ellen pedig folytatják a vizsgálatot. Az adót is elég rendszeresen fizették. Az állampénztárnál május hónapban 987,372 forint 1 krajczárt fizettek be egyenes adóban. A székes fővárosi adópénztárnál 2.352,376 forint 12 krajczárt vettek be. Az adófelügyelő kívánatosnak tartja, hogy a behajtó személyzetet a megfelelő erővel sűrűsíteni szaporítsák s különösen nagyobb erélyességgel volna foglalatossá a lefoglalt tárgyaknak a megőrzött árverési csarnokokba való átszállítása. A közegészségi állapot kedvezőbb volt, mint az előző hónapban. Áprilisban 1208, májusban pedig csak 1039 haláleset történt. Élve született májusban 2049 gyermek, meghalt 1039 s így a szaporodás 1010. A többi jelentésekben lényegesebb mozzanat nem fordult elő.

(A képviselőválasztók jegyzéke.) A központi választmány Halmos János [polgármester elnöklése mellett ma kezdette meg az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke kiigazításának a munkáját. Ezuttal letárgyalták az I., II., III. és IV. kerületek névjegyzékét. A tárgyalás folyamán Scheich Károly bizottsági tag fölvetette azt a kérdést, vajjon Kasics Péter benne maradhat-e továbbra is az I. kerület névjegyzékében, mert oda mint miniszteri tanácsos volt fölveve és most már az a minősége megszűnt. A bizottság tagjai abban a nézetben voltak, hogy benmaradhat, mert a miniszteri tanácsosi címet továbbra is megtarthatja; egyébiránt igazolásra hívják föl aziránt, vajjon a választó jogosultsága meg van-e. Ugyanez fog történni Wörner Jakab gyárossal is, akinek a magyar állampolgársága kétes. A központi választmány holnap délután félöt órakor az V., VI. és VII. kerületbeli névjegyzékeket veszi tárgyalás alá s szerdán délelőtt tíz órakor a VIII. és IX. kerülettel befejezi a munkálátot.

VIDÉK.

(Ajándék Pozsonynak.) Értékes ajándékot kapott ma Pozsony városa. Frigyes főhercegnek és Izabella főhercegnőnek Burgstaller vésője alól kikerült, karrarai márványból való mellszobrait, melyek a pozsonyi tavaszi kiállítás egyik fő vonzóereje voltak, a városnak ajándékozta Huberth Ferenc törvényhatósági bizottsági tag. A szobrokat ma a tanács ünnepélyesen átvette s Dröxler Gusztáv polgármester mondott köszönetet az ajándékozónak.

(Fenyvessy főispán beiktatása.) Fenyvessy Ferenc főispán installációja ma volt Veszprémben. Nyolcz óra után Kolossváry alispán megnyitotta a közgyűlést. Majd nagyobb küldöttséget választottak, amely Fenyvessyt a Veni Sancte-ra meghívta. Az istentiszteleten Hornig püspök pontifikált. Veni-Sancte után a közönség ismét a vármegyeházára vonult. Itt az új főispán letette esküjét, azután nagyszabású beszédet mondott. Elmondotta, hogy főispáni működése nemcsak aktív elintézésére fog szorítkozni, mert feladatát abban látja, hogy figyelmét a vármegye egész életére kiterjesztvén, ügyet vessen a jó adminisztrációra, de a társadalmi életre és a közgazdasági fejlődésre is, különösen figyelve a kisiparosokra és a kisgazdákra, akik súlyos helyzettel küzdenek. A főispán szavaira Koller Sándor főjegyző felelt. Végre Fenyvessy megerősítette állásaitban a tiszteletbeli megyei tisztviselőket. A közgyűlés végén Fenyvessy folytonos éljenzés mellett a püspöki rezidenciába hajtatott, ahol a küldöttségeket fogadta. A lutheránusok Gyurátz Ferenc, a reformátusok Antal Gábor püspök, a zsidók pedig Klein Arnold főrabbi vezetése mellett jelentek meg. Azután együttesen tisztelegtek a szomszédos törvényhatóságok küldöttségei. Utánuk a tisztikar tisztelgett Brenner Jarosláv ezredes vezetése mellett. Az Ottóhon, a Budapesti Ujságírók Egyesülete és a Vidéki Hírlapírók Szövetsége együttesen tisztelegtek. Nevükben Vészi József beszélt, mire a főispán a legszélyesebben felelt volt kollégáinak. Azután még mintegy negyven helybeli küldöttség tisztelgett. A deputációk fogadása fél háromig tartott. Utána a vármegyeházán mintegy 500 teritékű díszbál volt. Az első felköszöntőt Fenyvessy mondta a királyné és a felséges uralkodócsaládra.

(A fiumei közigazgatási bizottság ülése.) Gaal Tibor elnöklése alatt — mint levelezőnk táviratozza — ma tartott ülést a fiumei közigazgatási bizottság, amelyen az elnök bemutatta a kereskedelmi miniszter válaszát a bizottság jelentéseiben foglalt kérelmekre. A már tönkremenéshez közelgő vitorláhajózás felségelésére már folynak a munkálatok, melyek a kívánságokat teljesen ki fogják elégíteni. A végleges kötárak építésének ügyében a miniszter részletes javaslatot kért az államvasutaktól, amelyek a táratat kezelik. Az építés megkezdése már csak rövid idő kérdése. A telefonhálózat Budapesttől Zágrábig még az idén kiépül, Zágrábtól Fiuméig pedig jövőre. A bizottság kívánságára a fiumei városi telefon földalatti hálózatot kap.

(Szociálista bírók.) Szikszó nagyközség városháza termében a napokban botrányos közgyűlés volt. Napirenden volt a tüzendészeti szabályrendelet, mely heves vitára adott okot, melynek folyamán Zabari József városi képviselő és helyettes bíró hevesen kifakadt az urak és a zsidók ellen. Többek közt ezeket mondta:

— Így teszi az állam az embert szociálistává. Hát hiszen jól van, mi majd kimegyünk a szülőbő, az urak és a zsidók a városban maradnak, hadd nyúzzák tovább a várost, úgy is tönkre tették már!

Az elnöklő bíró, Víz Miklós, pedig nem hogy rendretasította volna Zabarit, de sőt még helyeselte a beszédét. Michnay Bertalan ügyvéd arra kérte a bírót, hogy Zabari szavait vétesse fel a jegyzőkönyvbe, hogy a felettes hatóságnál orvoslást lehessen keresni, mire Víz fitymáló kézmozdulattal odaszólt:

— Knyit adok a felettes hatóságra, ni!

Váczy József főszolgabíró Vízre azonnal fel-függesztette állásától és fegyelmi vizsgálatot rendelt el ellene, Zabari helyettes bíró ellen bünyenyítő jelentést tett osztálygyűlésre való szítás miatt. Tegnap a megüresedett bírói állásra a városi közgyűlés egyhangulag Szemere Bertalan földbirtokost választotta meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A bagaméri zendülők ügye. Az elmúlt tél derekán történt a biharmegyei Bagaméron, hogy az egész falu fellázadt két csendőr és a jegyző ellen. A zendülők bűnyenyében — mint nagyváradi tudósítónk jelenti — ma kezdte meg az ottani törvényszék a végtárgyalást. Harmincz négy vádlottat vezettek elő és kétszáz négy tanu van heidézve. A vádlottak hatóság és magánosok elleni erőszak, valamint gyujtogatás bünyette miatt vannak vád alá helyezve. A monstre-vegtárgyalást Millye Gyula királyi táblai bíró vezeti, a közvádnak Pop Aurél királyi ügyész a képviselője. A tárgyalás — mely iránt megveszerte szokatlanul élénk érdeklődés nyilvánul — előreláthatólag egy héti fog tartani.

— Pörlekedő piktorok. Horváth Andor festő szerzői jogbitorlása miatt panaszt emelt Linhardt Sándor festő ellen. Panaszában azt adja elő, hogy megfestette Linhardt életnagyságu arczképét, aki a képet kiállította egy kúrti kávéházban, előbb azonban átmázolta a festmény alatt volt „Horváth Andor” nevet és helyébe a maga nevét írta.

— Bölcseki utóda. Bölcseki Miklósnak most harmadéve több üzlete volt Budapesten, amikben nagymennyiségű hitelbe vásárolt árukat halmozott össze. Az áruk nagy részén potom tuladott s mikor vagy 40.000 forintot összeszedett, Amerikába szökött. Egyik üzletét sógora, Fröhlich Hugó vette át, aki tullelt elődjén, mert az egész üzletét eladta s hitelezőinek a vételárból semmit sem juttatott. Ma vont a felelősségre a törvényszék és vétes bukás miatt nyolcz napi fogházra ítélte.

— Szociálisták az esküdtzsek előtt. Se vége, se hossza azoknak a sajtópöröknek, amelyeket a szociálista agitátorok ellen indított a királyi főügyészség. Ma megint két szociálista állt a sajtóbírószék

előtt osztálygyűlésre való izgatás és alkotmány ellen elkövetett izgatás miatt. Az egyik vádlott Csizmadia Sándor, a lühedti parasztvezér, aki a „Földmivelők Szaklapjára” szerkeszti, a másik Tompa Antal csongrádi földmives. Ez utóbbi például „A kizsákmányolásra törvényt alkotnak” czimmel a többek között a következőket írta:

„Sok volna mind felsorolni azokat a körmönfont galádsággal kiesztelt támadásokat, amiket a javaslat a munkásság legszentebb joga, élete, szabadsága ellen intéz. Utálattal és megvetéssel fordul el minden becsületes érzésű ember a szabad fosztogatáson fölépült hatalomnak ily örületesen vakmerő tulkapásaival szemben.”

Az esküdtzseki tárgyaláson Zsitvay Leó elnökölt; a főügyészséget dr. Patáky Gyula királyi alügyész képviselte. A vádlottak nem jelentek meg és távolléttükben tartották meg a tárgyalást. Csizmadia, akit tudvalevőleg kiutasítottak a fővárosból, Orosházáról levelet irt az elnöknek, hogy a rendőrség miatt nem jelenik meg.

„Nem akarom — ugymond — ismét csavargók, csirkefogók, tolvajok és betörők társaságában élvezni hazám szép fővárosának vendégiszteretét.”

Csizmadia Sándort 10 szóval 2 ellen három cikkre nézve a lázításban és izgatásban Tompa Antalt pedig a negyedik cikkre vonatkozólag 11 szóval 1 ellen az izgatásban vétesnek nyilvánították. E verdikt alapján a sajtóbírószék Csizmadia két év államfogházra és 150 forint pénzbüntetésre, Tompa napszámot pedig egy év államfogházra ítélte. A vádlottak távollétében hozatván az ítélet, új főtárgyalást kell velök tartani.

— Külföldiek részvénytársasága. Érdekes határozatot hozott, mint a „Magyar Jogász” írja, a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék s azt a felsőbírószék is helybenhagyta. Egy sztrij (Galiczia) gépgyár tavaly részvénytársasággá akart átalakulni, az osztrák Vereinscomissiontól azonban nem kapott rá engedélyt. Erre Budapesti szék helyi alapították meg az új részvénytársaságot s az igazgatóságba csupa osztrák állampolgárokat, akik Ausztriában laknak, választottak meg. A törvényszék azonban megtagadta a cégbejegyzést, azért: hogy a társulatnak igazgatósági tagjai mind külföldiek s a társulatnak még csak irodája sincs Budapesten, kimondván, hogy az igazgatósági tagok legalább felének magyarországi illetőségűeknek s Magyarországon lakóknak kell lenniök. Ennek következtében a társaság kénytelen volt teljesen újjalakulni s igazgatóságába magyar embereket is bevenni.

SPORT.

— Magyar atléták Prágában. E hónap 12-én volt Prágában az ottani „Athletic Club Sparta” által rendezett verseny nagyszámu és elegáns közönség jelenlétében. A versenyen résztvevő hat magyar sportsmant a csehek mindenütt a legkitűnőbb előzékenységgel és vendégiszterettel fogadták, úgy, hogy ezek nem győzik eléggé dicsérni a csehek vendégiszteretét. A verseny legérdekesebb számai a két osztrák bajnokság eldöntése volt, melyeknek egyikét, a 100 yardos síkfutást magyar versenyző: Schubert Ernő, a M. U. E. tagja nyerte meg, kinek győzelme ugyszólván meglepetésszámba ment, amennyiben Kurt Doerry-t, a németek legjobb futóját és a csehek legjobb erőjét, Karel Nedved-et verte le. Általában a hat magyar versenyző derokasan kitelt magáért. Az egyes versenyszámok eredménye a következő:

I. 402½ méteres síkfutás: 1. Kurt Doerry (Berlin), 2. Schnepf F. K. (Prága). II. Rudugrás: Erős küzdelem után az akrobata természetű Bina Ant (Prága) lett első. Ugrott 2.86 métert., 2. Sasse Károly (M. A. C. Budapest) ugrott 2.80 métert. III. Ausztria bajnoksága, 100 yardos síkfutás: (Első díj gyönyörű nagy gránáttal kirakott csillag, ezüst kancsóval.) 1. Schubert Jenő (M. U. E. Budapest), idő 10¾ percz, 2. Kurt Doerry (Berlin). IV. Diskoszvetés: 1. Fanda F. (Prága) 34.30, 2. Svoboda F. (Prága), 3. Jan Havel (Prága). V. Ausztria bajnoksága, 1809 méter, síkfutás: 1. Waldau Kurt (Berlin), idő 5¼ másodperc, 2. Speidl Zoltán (M. U. E. Budapest), 3. Park N. (Bécs). VI. Hármass ugrás: Sasse Károly (M. A. C. Budapest) 11-88 másodperc, 2. Jan Havel (Prága), 3. Schubert Ernő (M. U. E. Budapest). VII. 400 méteres stafétafutás: 1. Athletic Club Sparta, 2. Magyar uszóegyesület. VIII. 120 yardos gátverseny: 1. Nedved K. (Prága), 2. Schnepf Fr. (Prága). IX. 6436 méteres síkfutás: 1. Waldau Kurt (Berlin), 2. Wolf Jakab (Pilsen).

A verseny után banket volt, melyen a magyarokra számos felköszöntés-mondottak.

† Maikönig a német derbyben. Lovag Wiener-Welten Maikönig-jét a hamburgi derbyben B a r k e r fogja lovagolni.

† Gudrun. A Diana-díj győztese, Gudrun, valószínű induló a hamburgi derbyben.

† A hamburgi derby. Németország legnagyobb versenyét a hamburgi derbyt, e hónap 26-án futják le a borni gyepen. E 100.000 koronás futamra a következő háromévesek bírnak még indulási kötelezettséggel.

Babelsberg	Zeitgenosse	Eifer
F6hm	Johannisburg	Flieder
Habenicht	Gadok	Sperbersbruder
Johannisberg	Gudrun I.	Altgold
Mummelgreis	Első	Saint Vincent
Vollmond	Sache	Doria
Argus	Wali	President
Mexikaner	Wolfram	Regent
Vingella	Wolfenhuhn	Golm
Gagerl	Schneehättan	Gaspilleur
Zopf	Brocken	Stusohr
Tick-Tack	Anning	Ano
Badacsony	Pasewaek	Eigentlich
Crampon	Herkomer	Motor
Nicosia	Ben Melton	Maikönig.
Stocker	Nervus rerum	

† Kerékpárverseny. A mosoni kerékpár-egyesület — mint levelezőnk jelenti — szépen sikerült versenyt rendezett, amelyen Pozsony, Győr és Bécs kerékpárosai közül számosan vettek részt. A versenyen nagy közönség jelent meg. Az eredmény a következő:

I. Bajnokverseny. (Távolság 25 kilométer.) Első: Mayerbach János (55 perc), második: Weisz Manó (mosoniak).

II. Kezdők versenye. (Távolság 10 kilométer.) Első: Kollerits Károly (13 perc), második: Preisach György, harmadik: dr. Lachner (mosoniak).

III. Vendégek versenye. (Távolság 20 kilométer.) Első: Kuhmayer (44 perc), második: Schawlik, harmadik Jollrich (pozsonyiak).

IV. Juniorverseny. (15 kilométer.) Első: Amersdorfer Ferencz (36 perc), második: Suppan, harmadik: Preisach Győző.

Este dr. Sommer elnök ünnepélyesen kiadta a díjakat. Mayerbach, a bajnok-érmen kívül a Kühne Károly védnök által, Kollerits pedig a kezdők érmén kívül az Egyesült Géza által adott tiszteletdíjakat nyerte. Schreiber műkerékpározó mutatványai után tánczenstély zárta be a szép ünnepet.

Alagi nyári meeting.

(Ötödik nap.)

Holnap lesz az alagi nyári meeting utolsó napja. A vérmesebb sportsmanok bizonyára a futamokról sem fognak elmaradni, annál kevésbé, mert a holnapi program nevezései is eléggé jól sikerültek.

A bevezető futamban a Park-handicap-ben sem kevesebb, mint huszonkét ló fogadta el a kiszabott terhet. A top-wight-ot a hetvenöt és fél kilogrammos Zopf viszi, melylyel alig fog a starthoz állani. Jól állanak súlyban Jutalom, Aszfaltbetyár, Diszpolgár és Harvich. Mi azt hisszük, hogy a verseny Harvich és Jutalom között fog eldőlni.

A háromévesek eladó-versenyében Csécse és Biebereck bírnak legtöbb eséllyel, meglepetést Trilby okozhat.

A gátverseny handicap-ben kis mezőny fog a starthoz állani. Legjobb kilátása a győzelemre Gagerinek van, Verbungnak kissé nagy a súlya.

A nyári akadályversenyben Dogaresse és Conto között lehet érdekes küzdelem. Meglepetést Harmat okozhat.

A kétéves nyeretlenek eladóversenyében a Mr. Wood-istálló három lóval van képviselve. Ha Mesébe való indulna, úgy legtöbb esélye van a győzelemre, különben Bokros II. és Honi között lesz küzdelem az elsőségért.

A Lelény-díj 2400 méteres távján Zopf és Grumbler színei lesznek versenyben, meglepetés Eglamourtól várható.

Tipjeink holnapra a következők:

- I. Jutalom—Harvich—Diszpolgár
- II. Csécse—Biebereck
- III. Gageri—Springinsfeld
- IV. Dogaresse—Conto—Harmat
- V. Mesébe vajó—Bokros II.—Honi
- VI. Zopf—Grumbler—Eglamour.

NYILT-TÉR.

A legnagyobb gavallérok

is viselhetnek festőnő olcsó árért kényesen kapható ruhákat, ha szükségleteiket nálunk szerzik. A mesteri szabást czégünk előkelő birneve biztosítja, a munka kivitelét pedig az üzlet képe elárulja. Méret utáni megrendelésekre külön szövetraktárunk van kizárólag tiszta gyapjú-s valóban gyönyörű mintájú kelmékből.

Karácsonyi és Társa

IV. ker., Muzeum-körut 39.

A fővárosi hírlapkiadóhivatali tisztviselők segítőegyesülete

ehé 23-án, csütörtökön, este 8 órakor tartja

IX. évi

rendes közgyűlését

az „Otthon” írók és hírlapírók körének helyiségeiben, Erzsébet-körut 9/11. I. em.

TÁRGYAK:

1. Elnöki megnyitó.
 2. Az évi jelentés és mérleg megvizsgálása és jóváhagyása.
 3. A jegyző tiszteletdíjának megállapítása.
 4. Indítványok.
- Budapest, 1898. június hó 10-én.

Sümei Vilmos
titkár.

Rákosi Jenő
elnök.

Kiadó lakások augusztus 1-ére

Öllői-ut 18. sz. a. ujonan épült házban:

Földszint	Bott-helyiség 700 frt.	portállal ellátott, 2 nyílásu.
I. emelet	Üzleti helyiség vagy lakás 1400 frt.	3 udvari szoba, 1 nagy 92 négyzetméteres és 1 kisebb munkaterem, elő-, fűdő-, cselédszoba, konyha, kamra, 2 klozet, pincze és padlással, az udvari traktusban külön fedett folyosóval, direkt bejárat a lépcsőházból.
II. emelet	Lakás 750 frt.	2 utcai szoba, 1 udvari szoba, elő-, fűdő-, cselédszoba, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
	Lakás 750 frt.	3 utcai szoba, elő-, fűdő-, cselédszoba, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
III. emelet	Lakás 700 frt.	2 utcai, 1 udvari szoba, elő-, fűdő-, cselédszobával, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
	Lakás 700 frt.	3 utcai szoba, elő-, fűdő-, cselédszobával, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
	Lakás 380 frt.	2 udvari szoba, előszobával, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
	Lakás 340 frt.	2 udvari szoba, előszoba, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.

Utcailakásokban gáz- és villamosvezeték, parkéta tapéta stb. Udvari lakásokban gázvezeték, parkéták fedett folyosók, kertre nyíló kilátással.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, június 13. (C. T. B.)

	június 13. cents	június 11. cents
Buza júliusra	83	92 ³ / ₄
„ szeptemberre	75 ⁷ / ₈	78 ¹ / ₂
„ decemberre	75	76 ³ / ₄
Tengeri júliusra	37 ³ / ₄	38 ⁵ / ₈

Chicago, június 13. (C. T. B.)

	június 13. cents	június 11. cents
Buza szeptemberre	70 ⁷ / ₈	73 ⁷ / ₈
Tengeri szeptemberre	33	33 ³ / ₄

Mezőgazdaság.

Az állami adók. E napokban állították össze az állami erdőket illető 1897. évi zárszámadásokat, amelyek szerint a magyarországi és horvát-szlávönországi állami erdőknél és az állami kezelésben levő közégi erdőknél a tényleges eredmény igen kedvezőnek mutatkozik, amennyiben az 5.314.425 forint kiadás mellett 8.715.627 forint bevétellel, vagyis 3.401.202 forint kezelési többlettel záródott, holott az 1897. évi állami költségvetésben az állami erdők kiadásai 5.311.688 forinttal, bevételei 8.518.684 forint, vagyis csak 3.206.996 forint tiszta jövedelemmel irányoztattak elő; kitűnik tehát, hogy az 1897. évi tényleges tiszta jövedelem az előirányzott 3.206.996 forint tiszta jövedelmeit 194.206 forinttal múlja felül, dacára annak, hogy az állami kezelésbe vett közégi erdőknél ma-

talkozó hiány 90.633 forinttal, azonkívül pedig a kegyuri természetű, állami, törvényhatósági, községi stb. czélokra kedvezményes árban kiszolgáltatott faanyagok elégedett értéke 246.778 forinttal apasztotta.

Ipar és kereskedelem.

A petroleum-kartell. Bécsi jelentések szerint az ottani tőzsdén ma azt hirdették, hogy nemcsak a petroleum-kartell ujjaalakítása, de a központi elárúsító iroda szervezése is befejezett tény.

A gyümölcs-pálinkafőzők sérelmei. A gyümölcs-pálinkafőzők június hó 5-én Temesvárott értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy az új szeszforgalmi adójavaslatból eredhető sérelmeik orvoslását az illetékes tényezőknél szorgalmazni fogják. Ezen határozat értelmében Bessenyei Ferenc országgyűlési képviselő vezetése mellett küldöttség járt ma a pénzügyminiszternél, kinek távollétében Graenzstein Béla államtitkár fogadta a küldöttséget, biztosítva azt arról, hogy a javasolt módosítások akár magában a javaslat szövegében, akár pedig a végrehajtó intézkedések során kellő méltánylásban fognak részesülni. A küldöttség azután Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez, továbbá Vörös László államtitkárnál járt ez ügyben.

Bolgár kereskedelmi ügynökség. A „Pol. Corr.” jelentése szerint a bolgár kormány már legközelebb kereskedelmi ügynökséget állít fel Budapesten s ugyanilyet készül Bécsben is szervezni.

Uj rizshántoló gyár Triestben. Egy második rizshántoló gyár alapításának régebben kezdeményezett terve, triestzi jelentések szerint, annyira előrehaladt, hogy az érdekelt körök részéről már legközelebbre várható az új részvénytársaság megalkotása.

Budapesti birkavásár, június 13. Felhajtott: 600 drb hizlalt ürü és 393 drb feljavított juh, napi árak: hizlalt ürü 19—22 forint páronkint, 23—24 forint 100 kilonkint, feljavított juh 16—18.—forint páronkint, 22—23.—forint 100 kilonkint.

Bécsi vágómarhavásár, június 13. A mai vásárra 3815 darab magyar, 800 darab galicziai, 236 darab bukovinai és 928 darab német, összesen 5779 darab szarvasmarha hajtott fel, e között volt 1641 darab soványmarha. A nagy kínálat következtében a piac hangulata bagyadt volt és az árak általában 1—1.50 forinttal csökkentek 100 kilonkint. Jegyzések: Magyar hizőökör I. minős. 33.50—36 frt, II. minőségű 29—32 frt, III. minőségű 25—28 frt; galicziai hizőökör I. minőségű 34—36.50 frt, II. minőségű 31—33 frt, III. minőségű 27—30 frt; német hizőökör I. minőségű 36—39 frt, II. minőségű 32—35 frt, III. minőségű 28—31 frt. Urasági ökör 23—26 forint, bika és tehén 22—34 forint.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, június 13.

Szombaton az amerikai gabonatózsdéken ingadozó volt az irányzat. Nálunk tehát némileg praparálvá volt a hangulat a lanyhulásra, már azért is, mivel az időjárás kedvez a mezőgazdasági állapotnak. Le is szorították a szeptemberi buza árát 9 forint 34 krajczárig, de, a contremine nyereségfedezésekhez fordult és ezek hatása alatt délig ismét felszökött e határidő ára 9 forint 46 krajczárig.

Délután igen öröndetes hírek voltak forgalomban a tőzsdén a vetések állásáról. Különben lapunkhoz is a délután folyamán a következő sürgönyi jelentések érkeztek a vegetációnális viszonyokról.

Torontálmegyében az időjárás ellen már nincs kifogás, a rozsdának egyelőre nem tulajdonítanak nagyobb jelentőséget, annál kevésbé, mivel a buzáknak magképződése kielégítően halad előre. A zabvetésekre némileg elkésve jött a csapadék, miáltal a kalászkok visszamaradtak.

Fejérmegyéből azt jelentik, hogy a buza vetéseket ellepte ugyan a rozsdá, de nem nagyobb mértékben, mint más években, azért 8—9, sőt 10—11 métermázsás hozamra számíthatni, főleg ha az idő továbbra is száraz marad.

Békésmegyéből sürgönyzik, hogy nincs buza-tábla ugyan a megyében, amelyen nem mutatkozott volna levélrozsdá, dacára ennek a magok szépen fejlődnek és ha az idő olyan marad, min ma, ki s holdankint 6—8 métermázsás eredményre tartanak számot az első klasszisu földeken, 4—7 métermázsásra a parasztföldeken. Zab, árpa, tengeri nagyon szépen áll.

A Bácskából arról értesítenek, hogy a múlt heti ködök alig okoztak kárt, a rozsa nem ragadt át a szárra, a buza vetések szépen fejlődnek. Az árpa kitünően áll, csak a zabföldeken sok a gaz.

Nyitra, Hont, Bars és Nógrádmegyében nem észleltek rozsdát, a mezőgazdasági állapot jó, helyenkint kitünő.

Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyében az idő hűvös és szeles. Ott, daczára a levélrozsdának, jó buza-termés van kilátásban, a zab kitünően áll, a tengeri növénye, amelyet most másodszor kapálnak, szintén.

A Bánságban nagyon panaszkodnak a rozsa miatt, amely a buza, rozs és zabföldeken egyaránt elterjedt, mindazonáltal concedálják a termelők, hogy az esetben, ha a következő két héten hűvös idő lesz, még közepes termést hordhatnak be.

Pozsonymegyéből sürgönyzik, hogy a rozsa roppantul elterjedt. A mai állapot szerint azonban még mindig katasztrális holdankint nyolcz métermázsás hozamra számíthatni. Az árpavetések ugy minőségileg, mind mennyiségileg fenomenális eredménnyel bíznak.

Aradmegyéből jelentik, hogy az időjárás nagyon kedvezőre fordult, a kilátások biztatók, jobban, mint más években, a rozsdakárok jelentéktelenek, dőlő gabona csak itt-ott látható. A tavasziak nagyszerűen állanak.

Eddig jelentéseink, amelyek kivétel nélkül oda concludálnak, hogy június második felének időjárása lesz az eredményre mérvadó.

Annyit konstatahatunk, hogy országos átlagban a mezőgazdasági állapot határozottan javult és információink szerint ezt már a holnap este megjelenő hivatalos jelentés, amely a folyó hó tizedikéig beérkezett gazdasági tudósítók értesítéseit fogja csoportosítani, számszerint ki fogja mutatni.

E hírek, valamint a lanyha külföldi jelentések (London 6 pence, Liverpool 2 1/4 pence, Páris 1/4 frank, Berlin 3 márka) behatása alatt a spekuláció véleményeladásokat eszközölt és a szeptemberi határidő 9 forint 42 krajczáron, tehát a szombat esti jegyzéshez viszonyítva nyolcz krajczárral alacsonyabban zárult.

A szeptemberi rozs 5 krajczárral olcsóbban 7 frt 15 krajczárt jegyez, míg a zab ugyanannyival magasabban: 5 frt 86 krajczár. Utóbbiban délután néhány ezer métermázsát vásároltak össze, mert a déli megyékből híre érkezett, hogy a vetések a rovarok pusztításai következtében satnyulnak.

Uj gabonában a kivétel most már állandóan vásárol. Elkelt 500 métermázsás 76 kilogrammos buza 10 forint 10 krajczáron, augusztus 15-ig Érsekújvárra szállítva, 300 métermázsás szokvány minőségű tiszta buza, első cséplés, Mezőtúrról 8-50 forinton.

Uj rozsert fizettek Nyitrán 7 forint 85 krajczárt, Nyiregyháza 7 forintot, Szempczen 7 forint 75 krajczárt, Surányon 7 forint 40 krajczárt.

Bánsági repczéért hajóállomásokon 10 forint 80-90 krajczárt engedélyeztek azonnali szállítással.

Ami a készáru-üzletet illeti, buzából elkelt vagy 12.000 métermázsás, alig változott áron. E cikknél most úgy áll a dolog, hogy az eladó nem igen teketóriáz, mert nem tudhatja, hogy holnap lesz-e egyáltalában vevője, a fogyasztás meg szintén nem himez-hámoz sokat, mert nem bizonyos felőle, hogy holnap lesz-e áru a piacon.

Különbön a közraktárakban a készlet folyton gyarapodik és a ma felmondott 6000 métermázsára bizony nem akadt átvevő.

Ez a hatezer métermázsás, mint az ájság hátsábjain a tengeri kigyó felbukkan hetenkint kétszer-háromszor és nem tudják véglegesen agyonütöni, mert csak vevő van, de átvevő az sincsen.

Pedig a felmondó banknak komoly a számdéka: szabadulni akar az árutól és nem aspirál holmi stornokra. Száz forintot is kínáltak neki kötésenkint, anélkül, hogy a szállító visszavonta volna felmondását.

A vevők tehát a határidőpiacon eladták 12-15 krajczárral olcsóbban, a felmondott tételt és visszavásárolták a fel nem mondott buzát,

hogy esetleg holnap újra keresztülmenjenek e mindenestre drága mulatságon.

Végre is az a szokványbuza megéri talán a 11 forint 80-90 krajczáros árt is, de csak akkor, ha épen van rá reflektáns. A tous prix ma nem lehet ezer mázsás idegen buza tételt eladni.

Tengeriből felmondtak 2000 métermázsát, a határidőpiacon egyenként nyolcz krajczárral olcsóbbadtak az árak.

A mellékezikkek készáru forgalmában nem volt árváltozás.

Buza.

Elkelt 12.000 métermázsás fentartott áron.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség métermázsában	Uj vagy uj	Származás	Minőség megj.	Állomás hely	ár, netto 100 Kgr. kint	Kész vagy 3 óra
150	uj	tiszavidéki	76	Budapest	12.20	3 hó
200	"	"	76	"	12.20	"
2500	"	"	74	"	12.20	"
600	"	fehértői	76	"	12.15	"
600	"	"	75	"	12.15	"
100	"	bácskai	78	"	11.80	"
100	"	felsőmagyar raktárú	74	"	11.40	"
1000	"	"	76	"	12.15	"
1450	"	"	74	"	11.40	"
1000	"	bolgár	78	transito	8.75	"
1450	"	"	69	"	8.75	"

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J	Minőség megj.	100 kilogr. kint	100 kilogr. kint	100 kilogr. kint	100 kilogr. kint
Tiszavidéki	uj	74	11.75	11.85	75
"	"	76	12.05	12.19	77
"	"	78	12.35	12.45	79
"	"	80	12.45	12.55	80
Pestvidéki	uj	74	11.70	11.80	75
"	"	76	12.05	12.15	77
"	"	78	12.30	12.40	79
"	"	80	12.40	12.50	80
Fehértői	uj	74	11.75	11.80	75
"	"	76	12.10	12.15	77
"	"	78	12.40	12.50	79
"	"	80	12.50	12.55	80

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 91.600 métermázsás buza 27.700 métermázsás liszt. A nyugotiban 18534 métermázsás buza, 260 métermázsás liszt.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délutáni és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
jún. 11.	11.57	11.58	11.59	11.59	11.59	11.60
szept. 9.	9.39	9.37-53-34-86 37-38-39-40-42-44 46-41-42-40-41-43 44-45	9.46	9.44	9.31-42-41 40-41	9.42

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárata				Leszámlált árfolyamok
	jún. 11.	jún. 11.	jún. 11.	jún. 11.	
jún. 11.	11.55	11.60	11.55	11.60	11.45
szept. 9.	9.45	9.47	9.54	9.56	—

Rozs.

Készáruüzlet. Elkelt néhány kocsirakomány fentartott áron.

Előfordult eladások rozsbán.

Mennyiség métermázsában	Uj vagy uj	Származás	Minőség megj.	Állomás hely	ár, netto 100 Kgr. kint	Kész vagy 3 óra
200	uj	pestvidéki	—	Budapest	8.90	hp.
100	"	"	—	Bépest par.	8.70	"

Hivatalos jegyzések rozsbán.

Uj vagy uj	faj	hektoliterenkinti suly kilogrammban	100 kilogramm közpénz ára	
			frtól	frtlig
uj	elsőrendű	70-72	8.60	8.70
uj	másodrendű	70-72	8.50	8.55

Raktárállomány: A közraktárban 10000 métermázsás.

Előfordult határidőkötések rozsbán.

Határidő	Délutáni és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
jún. 11.	8.27	—	—	—	—	—
szeptember 7.	7.10	7.12-14-16	7.17	7.18	7.17-16-15 14-16	7.15

Hivatalos határidőjegyzések rozsbán.

Határidő	Déli tőzsde zárata				Leszámlált árfolyamok
	jún. 11.	jún. 11.	jún. 11.	jún. 11.	
jún. 11.	7.16	7.18	7.20	7.22	8.60
szeptember 7.	7.16	7.18	7.20	7.22	—

Takarmányfélék.

Készáruüzlet takarmányfélékben. Zab szilárdabb, a kínálat gyér. Árpa üzlettelen. Tengeri változatlan, csak helyben fekvő árura van reflektáns.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség métermázsában	Uj vagy uj	Származás	Minőség megj.	Állomás hely	ár, netto 100 Kgr. kint	Kész vagy 3 óra
100	uj	zab	—	Budapest	7.60	készp.
100	"	"	—	"	7.52	"
200	"	"	—	"	7.40	"
150	"	"	—	"	7.37 1/2	"
200	"	"	—	"	7.25	"
100	"	árpa	—	Kőbánya	7.00	"
100	"	tengeri	—	Szarvas	5.10	"
800	"	"	—	Budapest	5.37 1/2	"

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	Uj vagy uj	Faj	Hektoliterenkinti suly kg. ban	100 kg. készp.	
				frtól	frtlig
Árpa	uj	takarmány égetni való sültföldes	60-62 62-64 64-66	—	—
Zab	uj	bánsági	89-41	7.20	7.80
Tengeri	uj	mésmentő	—	5.30	5.85
				5.55	5.80

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 8900 métermázsás árpa, 11700 métermázsás zab, 26.100 métermázsás tengeri. A nyugati pályaudvarban 220 métermázsás zab, 1097 métermázsás tengeri.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Délutáni és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
		kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
Tengeri	jún. 11.	5.27	5.26-25-24-23 24-25	5.26	5.27	5.26-25-24	5.28
"	júl. 11.	5.28	5.26-25-24-23 24-25	5.28	5.28	5.27-26-25-24	5.28
Zab	jún. 11.	7.40	—	—	7.45	—	—
"	szept. 11.	—	—	—	5.83	6.84-85	5.88

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárata				Leszámlált árfolyamok
		jún. 11.	jún. 11.	jún. 11.	jún. 11.	
Tengeri	jún. 11.	5.24	5.26	5.28	5.80	5.28
"	júl. 11.	5.26	5.27	5.29	5.31	—
Zab	jún. 11.	—	—	—	—	6.70
"	szeptember	5.81	5.88	5.79	5.82	—

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi június hó 10. este 6 óráig június 12. este 6 óráig Budapestre vonaton és hajón érkezett a innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővármihatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Az áru megnevezése	Érkezett		Elszállított	
	vasuton	hajón	vasuton	hajón

a) helyi forgalomban

	előjelet	előjelet	előjelet	előjelet	előjelet
buza	514	9017	9581	2000	800
rozs	—	—	—	—	—
árpa	70	486	550	—	—
zab	917	4611	5526	101	101
tengeri	100	56467	56267	1102	5000
összesen	1601	70581	72182	8203	5800

b) átmeneti forgalomban

	előjelet	előjelet	előjelet	előjelet
buza	—	—	—	—
rozs	—	—	—	—
árpa	—	—	—	—
zab	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	—
összesen	—	—	—	—

a fővármihatalnál előjegyzett tételt:

Az áru megnevezése	Visszkivétel céljából való behozatalra előjegyzett mennyiség métern.		Az áru megnevezése	A visszkivételre előjegyzett mennyiség métermázsákban
	előjelet	előjelet		
buza	—	—	burallant rozsliszt	1100
rozs	—	—	árpalisz	—
árpa	—	—	—	—
összesen	—	—	összesen	1100

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, június 13.

A tőzsdére ma tulnyomólag a belpolitikai helyzet gyakorolt befolyást. A kvótabizottságok tárgyalásairól már eleve feltételezték ugyan, hogy eredményre vezetni nem fognak, de mégis némi közeledést láttak a két bizottság eddigi álláspontját illetően. E remények meghiúsultak, mert a bizottságok szétmentek, a nélkül, hogy maga kvótakérdés legkevésbé is előbbre haladt volna. Hozzájárult ehhez az osztrák Reichsrath ülésének elnapolása, ami ismét csak azt bizonyítja, hogy a kiegyezés ügye feneketlen kátyuban akadt meg.

gyelöre minden remény nélkül ahhoz, hogy belőle kivergődhessék. Ilyen viszonyok között természetes, hogy a főbb forgalmi papírok iránt a spekuláció nem igen tudott lelkesedni és a lánghuló irányzat a hitelrészvények árfolyamának csökkenésében jutott kifejezésre. Nemzetközi papírok közül csak osztrák-magyar államvasutak maradt szilárd és tartotta árfolyamát. A helyi piacon egyes téglagyárak voltak keresettek. Jelentékeny emelkedést ért el waggonkölcsönző is.

Az előzőszen: Magyar hitelrészvény 402.50—400.75. Leszámitoló bank 261.50, Osztrák hitelrészvény 360.50—359.60, Osztrák-magyar államvasut 362—361.50, Kerámiai 181, Ujaki téglagyár 259—263, Általános waggonkölcsönző 660.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 359.50, Magyar hitelrészv. 400.75, Aranyjárdék 121.15, Koronajárdék 99.10, Leszámitoló-bank 261.—, Jelzálogbank 252.25, Rimamurányi 252.—, Osztrák-magyar államvasut 361.25. Déli vasut 78.50. Közúti vaspálya 339, Villamos vasut 268.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Magyar koronajárdék 98.90, Salgótarjáni kőszénbánya 636, Közúti vasut 388.50—389.75, Villamos vasut 269.—, Magyar hitelrészvény 400.25—400.60, Magyar ipar és kereskedelmi bank 105, Magyar jelzálogbank 252.50—252.75, Magyar leszámitoló bank 262.—, Rimamurányi 252.25—252.50, Osztrák hitelrészvény 360—359.30, Osztrák-magyar államvasut 362.30—361.50, Regalekötvény 100.70, Országos központi takarékpénztár 795.—, Téglá- és cementgyár 95.50—96, Kerámiai gyár 179.25—180, Ujaki téglagyár 260—263, Schlickgyár 225—226, Magyar villamossági részvénytársaság 145.50.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2—2.50 forint, 8 napra 5—6.— forint, június utoljára 7—8 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	június 13.	június 11.
Magyar aranyjárdék	121.25	121.25
Magyar koronajárdék	98.90	98.90
Magyar hitelrészvény	400.50	401.25
Magyar ipar és keresk. bank	105.—	105.25
Magyar jelzálogbank	252.50	252.50
Magyar leszámitoló bank	261.—	261.—
Rimamurányi vasmű	252.25	252.—
Osztrák hitelrészvény	359.50	358.90
Déli vasut	78.—	78.—
Osztr.-magyar államvasut	361.50	360.—
Közúti vaspálya	339.50	338.—
Villamos vasut	269.50	267.50

Az utótőzsdén Osztrák hitelrészvény 359.40—359.20, magyar hitelrészvény 400.75—400.50, államvasut 361.75—361.60 forinton kötöttet.

Délután 4 órakor zárulnak:

	június 13.	június 11.
Osztrák hitelrészvény	359.35	359.80
Magyar hitelrészvény	400.50	402.—
Osztr.-magyar államvasut	361.60	362.10
Leszámitoló bank	260.75	261.—
Jelzálogbank	252.—	252.25
Rimamurányi vasmű	252.—	252.—
Közúti vaspálya	339.—	338.25
Déli vasut	78.25	78.—
Villamos vasut	269.—	—

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK.

Budapest, június 13. Terményekben igen csekély a forgalom. Az irányzat és az árak nem változtak.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 kilogrammra	Pénz	
		Ár	Ár
Magasárú ingyen hordó		67.50	61.—
Alacsony		58.—	53.50
		57.50	52.—
		62.—	63.—
Szilva	boszniai, 1897. évi usance-minőség 130 darabos	—	—
	magyar la légerszáritott vidéki városi légerszáritott, 4 darabos	58.—	53.50
	füstölt	57.50	52.—
		62.—	63.—
Szilva	boszniai, usance-min. 130 darabos	11.50	12.—
	100	12.25	12.75
	85	17.50	18.—
Szilva	boszniai, usance-minőség 100 darabos	11.25	11.50
	85	12.25	12.50
		17.—	17.50
Szilva	szlávóniai 1897	—	—
Alacsony	szlávóniai 1897	—	—
Szilva	szlávóniai	—	—
Alacsony	szlávóniai	—	—
Szilva	szlávóniai 1897	—	—
Alacsony	szlávóniai 1897	—	—

Budapesti vásárosarnok.

Budapest, június 13. A vásári forgalom: **Husnál** a forgalom élénk, árak csökkentek. — **Baromfinál** élénk, árak csökkentek. — **Halban** lanya, árak csökkentek. — **Tej- és tejtermékek** élénk, árak szilárdak. — **Tojásnál** csendes, árak szilárdak. — **Zöldszénél** élénk. **Gyümölcsnél** élénk. **Fűszereknél** csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárosarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: **Hus.** Marhabús hátulja I. 52—56 frt, II. 46—52 frt. Birkabús hátulja I. 44—46 frt, II. 36—44 frt. Borjubús hátulja I. 56—60 frt, II. 52—56 frt. Sertésbús isorendű 62—64 frt, vidéki 53—50 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonkint). Sertészsír hordóval 62.5—62.5 frt (100 kilonkint). — **Baromfi (élő).** Tyúk 1 pár 1.10—1.40 frt. Csirke 1 pár 0.50—1.20 frt. Lud hizott kilonkint 68—70 kr. — **Különfélék.** Tojás 1 láda (1440 drb) 27.7—28.5 frt. Sárgarépa 100 kötés 4.00—8.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 4.00—8.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—50 frt, II. 10—20 frt. Vaj I. rendű kilonkint 0.80—0.85 frt. Tea-vaj kilonkint 90.0—1.20 frt. Burgonya-rózsá 100 kiló 3.0—4.— frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.50—4.— frt. — **Halak.** Harcsa (élő) 0.80—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80—1.20 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.30—0.60 frt.

Szesz.

Budapest, június 13. Irányzat változatlan. A kontingens nyersszesz ára Budapestben 20—20 1/4 Finomított szesz nagyban 58 1/2—58.25, Finomított szesz kicsinyben 58.50—58.75, Élesztőszesz nagyban 58—58.25. Élesztő szesz kicsinyben 58.50—58.75, Nyersszesz adózva nagyban 57 1/2—57.25, Nyersszesz adózva kicsinyben 57.50—57.75, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 17.—17.25, Denaturált szesz nagyban 22.50—22.75 Denaturált szesz kicsinyben 23.25—23.50. Az árak 10.000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, június 13. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 21.10—21.20 forinton kelt el. Zárlatjegyzés 20—20.30 forint.

Bécs, június 13. Kontingentált szesz kész árban 21.10 forinttól 21.30 forintig. Változatlan.

Prága, június 13. Adózott tripló-szesz nagyban 56.25—56.50 forint. Adózatlan szesz nagyban 20.25—20.50 forint.

Trieszt, június 13. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban 14 forint júniusi szállításra.

Brünn, június 13. Exkontingens szesz változatlanul jegyeztetett.

Czukor.

Prága, június 13. Nyers czukor 88% czukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.87 frt. október-decemberi szállításra 12.72 forint.

Hamburg, június 13. Nyers czukor f. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.70, júliusi szállításra 9.72, augusztusi szállításra 9.80. Irányzat nyugodt.

London, június 13. Jávaczukor 12.10 1/2 sh. nyugodt.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDÉK.

Bécs, június 13. A mai tőzsdének irányzatát a tartósan kedvező időjárás, bágyadt new-yorki és párisi jegyzések, továbbá a vetések fejlődéséről mindenünnen érkezett jelentések adták meg. Zárlatkor mérsékelt javulás állott be, mely azonban nem volt elég nagy arra, hogy ellensúlyozza a stagnácziókat a piacra nehezedő nyomását. A készáru piacon is bágyadt a hangulat, bár a buza ujjalag 10 krajczárral javult. Kötöttet: buza május-júniusra 12.10—12.05—12.09 forinton, buza őszre 9.32—9.27—9.31—9.29 forinton, rozs őszre 7.25—7.21—7.25 forinton, zab május-júniusra 7.46 forinton, zab őszre 6.05—6.09 forinton, tengeri májusra 5.45 forinton, tengeri július-augusztusra 5.53—5.46—5.49 forinton, repce augusztus-szeptemberre 12.85—12.95 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza május-júniusra 12.08—12.10, őszre 9.28—9.29, rozs őszre 7.24—7.26, tengeri május-júniusra 5.45—5.47, július-augusztusra 5.48—5.50, zab május-júniusra 7.45—7.47, őszre 6.08—6.10, repce augusztus-szeptemberre 12.80—12.95 frton.

Boroszló, június 13. Buza helyben 20.50 márká (= 12.06 frt) sárga. Buza helyben 20.40 márká (= 12.— frt). Rozs helyben 15.70 márká (= 9.23 frt). Zab helyben 16.90 márká (= 9.94 frt). Tengeri helyben 12.— márká (= 7.06 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Hamburg, június 13. Buza holsteini 210—220 márká (= 12.35—12.94 frt). Rozs meklenburgi 160—170 m. (= 9.41—10.— frt.) Rozs orosz 101—102 márká (= 5.94—6.— frt.). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Páris, június 13. (Megnyitás.) Buza folyó óra 28.15 frank (= 13.42 frt). Buza júliusra 27.10 frank (= 12.93 frt). Buza július-aug.-ra 26.20 frank (= 12.50 frt). Buza 4 utolsó óra 22.35 frank (= 10.66 frt). Rozs folyó óra 19.— frank (= 9.06 frt). Rozs júliusra 16.25 frank (= 7.75 frt) Rozs július-aug.-ra 15.50 frank (= 7.39 frt). Rozs 4 utolsó óra 14.25 frank (= 6.79 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, június 13. (Zárlat.) Buza folyó óra 28.60 frank (= 13.64 frt). Buza júliusra 27.95 frank (= 13.27 frt). Buza július-augusztusra 26.65 frank (= 12.31 frt.) Buza 4 utolsó óra 22.75 frank (= 10.85 frt).

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, június 13. A mai tőzsdén ismét közlekedési vállalatok részvényei felé irányult a figyelem, de utóbb a hangulat gyengült, amidőn híre ment, hogy a reichsrathot elnapolták. Magyar hitel- és alpesi bányarészvényekben nagy eladások történtek.

Az előzőszen: Osztr. hitelrészvény 360.25—359.65, Anglo-bank 157.75 Union-bank 296.—, Ländlerbank 227.—, Elbevolgyi vasut 262.50, Osztrák-magyar államvasut 362.35—361.65.—, Déli vasut 78.50—78.25, Török dohányrészvény 135.50—136.50, Alpesi bánya 162.20—161.25, Bustiehrádi 610.50—612.—, Tramway 520.50—521.—, Villamossági 307.—308.—, Májusi járadék 101.85, Osztrák koronajárdék 101.50, Török sorsjegy 61.10—60.60.

Délelőtti 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 395.75, Bankverein 268.—, Anglo-bank 157.75, Union-bank 295.50, Ländlerbank 227.—, Osztrák-magyar államvasut 361.75, Déli vasut 78.25, Alpesi bánya 161.60, Májusi járadék 101.85, Török sorsjegy 60.80.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.25, Osztrák földhitel 471.—, Anglo-bank 157.75, Bankverein 268.—, Osztrák-magyar államvasut 361.62, Déli vasut 78.—, Elbevolgyi vasut 262.—, Északnyugati vasut 248.50, Török dohányrészvény 136.50, Fegyvergyár 312.—, Alpesi bánya 161.90, Májusi járadék 101.85, Magyar koronajárdék 101.50, Török sorsjegy 60.90, Német márká 58.86, Union-bank 296.—, Ländlerbank 227.25.

Bécs, június 13. (Utótőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 359.35, Magyar hitelrészvény 400.75, Anglo-bank 158.—, Bankver. 268.—, Union-bank 296.—, Ländlerb. 227.25, Osztrák-magyar államvasut 361.75, Déli vasut 78.—, Elbevolgyi vasut 261.75, Északnyugati vasut 248.—, Török dohányrészvény 137.25, Rimamurányi vasmű 252.—, Alpesi bánya 161.70, Májusi járadék 101.80, Magyar koronajárdék 99.—, Törökorsorsjegy 61.—, Német márká azonnali szállításra 58.85.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyeztek: Magyar aranyjárdék 121.15, Magyar koronajárdék 99.05, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.50, Magyar földtehermentesítési kötv. 96.65, Magyar hitelrészvény 399.75, Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 157.25, Kassa-oderbergi vasut 190.75, Magyar kereskedelmi bank 1430.—, Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.15, Magyar keleti vasúti állami kötvények 119.75, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 261.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 251.50, 4.2% papírjárdék 101.80, 4.2% ezüztjárdék 101.70, Osztrák aranyjárdék 121.20, Osztrák koronajárdék 101.40, 1860. sorsjegyek 141.50, 1864. sorsjegyek 193.—, Osztrák hitelsorsjegyek 200.50, Osztrák hitelrészvény 359.13, Angol-osztrák bank 157.75, Union-bank 295.75, Bécsi Bankverein, 268.—, Osztrák Ländlerbank 227.25, Osztrák-magyar bank 912.—, Osztrák-magyar államvasut 361.50, Déli vasut 77.75, Elbevolgyi vasut 261.—, Dunagőzhajózási részvény 484.—, Alpesi bányarészvény 161.60, Dohányrészvény 136.25, 20 frankos 9.52, Császári királyi vert arany 5.66, Londoni váltóár 120.—, Német bankváltó 58.80.

Berlin, június 13. Májusi járadék 101.50, Ezüstjárdék 101.50, Osztr. aranyjárdék 102.75, Magyar aranyjárdék 102.90, Magyar koronajárdék 99.40, Osztrák hitelrészvény 224.90, Osztrák-magyar államvasut 154.—, Déli vasut 34.—, Osztrák bankjegy 169.85, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.80, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.75, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.40, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 93.40, Laura-kohó 204.60, Harpeni 185.90, Olasz központi vasut 133.70, Török sorsjegy 115.60, Bustiehrádi vasut 305.65, Északnyugati vasut 121.10

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 225.—, Osztrák-magyar államvasut 154.—, Déli vasut 34.—, Magyar aranyjárdék 102.90, Discontó-társaság 206.10, Nyugodt, de szilárd.

Páris, június 13. Uj 3% francia járadék 101.70, 3%-os francia járadék 103.27, 3 1/2% francia járadék 106.42, Osztrák földhitelintézet 1300, Osztrák-magyar államvasut 779.—, Ländler-

A MILLIOMOS.

Angol regény. (45)

Írta: CROKER M. B.

— Édes Istenem, Sara, bizonyára mindketten aludtak! mondotta Brande bácsi türelmetlenül.

— Itt vannak ékszeireid! folytatta Brande mama. De hová tetted karneolos kis gyűrűdet? Nem sokat ér ugyan, de nem látom.

Valószínűleg nem is látja többé az életben!

IV.

Az ország belsejébe való kirándulás tiz napig tartott és a Brande-házaspár felfrissülve és vidáman tért vissza Shiraniba. Amikor megérkeztek, a teasztal terítve volt a verandán, a szolgaság készen volt fogadásukra és még az eddig megvetett kutyácska is frissen megmosva és uj kék szalaggal diszitve várta urnőjét. A házban, a kertben és a baromfiudvarban minden a legjobb rendben volt, úgy, hogy még a háziasszony éles szeme sem talált hibát és nemsokára megérkeztek a barátok és az ismerősök, hogy a családot üdvözlőjek. Először Sladen asszony jelent meg, azután Paul asszony a rickshawján és Valpy kisasszony csinos barna ponnyján.

— Eljöttünk, hogy megtudjuk, mi újság, mondotta az utóbbi, miután egy csésze teát és kis süteményt szerzett magának.

— Tőlünk akar újságot hallani? Honnan vegyük? Inkább ön beszélje el, mi történt Shiraniban a mi távollétünk alatt, felelte Brande mama, aki ismét visszanyerte élénkségét.

— Ez idő szerint feszült várakozással vagyunk eltelve a fiatal urak tervezte bál iránt, amelyre máshonnan is egész sereg vendég jön.

— Köztük remélhetőleg sok fiatal ur és jó tánczos, jegyezte meg Brande, az egyedüli férfi a társaságban.

— Más újságot nem tud? kérdezte életépárja.

— Azt beszélik, hogy Wahring kapitány Simlaban eljegyezte Potter kisasszonyt. Nem okoz önnek fájdalmat ez a hír, Honor?

— De igen, sajnálom Pitter kisasszonyt, volt a habozás nélkül adott válasz.

Pel bácsi nagy figyelemmel nézegette unokanővérét.

— Továbbá Sir Gloster visszatért, folytatta Valpy kisasszony.

Most Sara néni is jobban kezdett érdeklődni.

— A glätsereken volt és majdnem megvakult.

— Nekem úgy tünik meg, mintha nem is régen ment volna el, mondta Brande asszony.

— Mindjárt az éhségpiknik után utazott el, jegyezte meg Honor.

— És ismét Shiraniban telepedett le? kérdezte tovább az öreg asszony.

— Igen, Langrishe asszony fogadta a házába.

— Langrishe asszony? Hiszen az ilyennel még sohasem foglalkozott! csodálkozott Brande asszony. És azonkívül helye sincsen.

— Ó, azt teremtett magának. Sir Gloster az őrnagy öltözé szobájában szállásolta el, akit a klubháza küldött.

— No, ez már sok! kiáltotta az öreg asszony, félig elfulladó hangon.

— Ez annak a jó példának a hatalma, amelyet ön adott! mondotta nevetve az elbeszélő.

— A jó példa hatalma? Talán inkább úgy lehetne mondani, a rang, állás és gazdagság hatalma! De hogy van Jervis Mark? Nem látta és nem hallott felőle?

— Oh, igen! Ma két vörös százarral vadászatra ment, de bizonyára nemsokára visszatér, hogy önnek jónapot kívánjon, felelte Sladen Milly. Beválasztották a bálbizottságba, ahol nagy erélyvel dolgozik. Látja, már itt jön, tette hozzá a beszélő, amikor Jervis ebben a pillanatban még két fiatal emberrel rövid vágatásban megérkezett.

— Üdvözölje legyenek itthon! szólott, amikor leszállt a lóról. Nem, köszönöm, bemeni nem akarok. Mi nem válogattuk az utat és piszkosak, nedvesek vagyunk.

— Ah, hiszen ez csak a veranda, jöjjön csak fel! mondotta Brande mama szívélyesen.

— Nos, bár piszkos csizmában még jelentéktelenebbnek látszik az ember, úgy legyen! felelte Jervis, miközben a kantárszarat odadobta a szolgának és felment a lépcsőn.

— Hogy tetszik önnek az ország? kérdezte Honnortól, miután a ház urát és urnőjét üdvözölte.

— Nagyszerű utazás volt.

— És ezuttal volt sok kalandja, Brande asszony? Nem találkozott veszedelmes bivalyokkal?

— Nem, hála Istennek, hogy ezuttal nem fenyegetett ilyen veszedelem, mert még mindig azok a gyáva jampanik vannak a szolgálatomban.

— És önnek sem volt kalandja, Gordon kisasszony?

Honor mélyen elpirult és néhány érthetetlen szót mormogott, míg szórakozottságában a teafedőt a cukorcészére tette. Marknak később eszébe jutott ez a tévedés és megértette jelentőségét.

— Scrope barátom nagyon hálás lenne, ha egy csésze teát kapna, folytatta azután és a kapitány széles vállára ütött.

— Hallott-e valaki valamit a szegény Glosterrel? kérdezte ekkor tiszta hangján Valpy kisasszony. Nagyon unalmas lehet, ha az embernek egész napon át bekötött szemmel kell ülnie.

— Tegnap meglátogattam őt és vig hangulatban, jókedvűen találtam. Nem is unatkozott úgy, mint ahogyan ön hiszi, felelte Scrope.

— Nem? Nos. Paske kisasszony nagyon kellemes kis teremtés és kedves hangja van, jegyezte meg Valpy kisasszony és gunyosan félre huzta a száját. De mondja csak, Sir Gloster pofaszakállával és bekötött szemmel nem olyan-e, mint Amornak nevetséges utánzata?

— Azt nem tudom, ezt a személyiséget nem is ismerem, egyáltalán nem hiszek létezésében. Hát önnek mi a véleménye ebben a dologban, Jervis?

— Bár nem vagyok olyan hitetlen, mint ön Scrope, de nem emlékszem, hogy ehhez a személyiséghez valaha szerencsém lett volna.

— Nem? felelte Valpy kisasszony jelentőségeltjes pillantással. No, akkor már nem kell sokáig várakoznia. És gondolatban hozzá tette: Milyen szép, komoly szeme van, de természetesen csak Gordon Honor számára.

Egész Shiraniban ismerték Valpy kisasszony éles szemét és hegyes nyelvét s azért Jervis hideg udvariassággal végignézett rajta, azután közömbös hangon azt felelte: Önnek valószínűleg igaza van, mert a közmondás azt mondja: aki várni tud... és a többi.

— Mit csinál Szendécske, a mi kedvencünk? kérdezte a háziur Scrope kapitány felé fordulva. Valósággal epedek, hogy hírt kapjak a kis, kedves teremtről.

— Szendécske továbbra is kedvessé akarja magát tenni az emberek előtt, volt a felelet. A legutóbbi csinyje az volt, hogy Turner asszonyt megkérdezte, hol van a második arca, mert Glover asszony azt mondotta, hogy két arca van. Igazán, ha gyűjtést indítának Szendécske hazaküldésére, én, bár szegény vagyok, jelentékeny összeggel járulnék hozzá.

— Mivel gyűjtésről beszélünk, tudtára adom, hogy gyűjtésünk a szegény özvegy és gyermekei javára szépen halad előre, jelentette Paul asszony. Csaknem kétezer rupiánk van már együtt. A legnagyobb összeget egy ismeretlen jótévő adta Shiraniban, aki névtelenül ötven rupiát küldött.

— Miért mondja jótévő, nem lehet az jótévő? kérdezte Valpy kisasszony.

— A czim írása határozottan férfias volt, felelte Paul asszony.

— És ön nem is sejtí, ki lehet az az adakozó? kérdezte Brande.

— Már Sir Glosterre gondoltam.

(Folytatás következik.)

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

bank 485.—, Osztrák aranyjárdék 102.45, Magyar aranyjárdék 104.12. Déli vasuti elsőbbség 388.—, Alpesi bánya 349.—, Török dohányrészvény 297.50, Török sorsjegye 112.—, Olasz járadék 93.37, Spanyol kölcsön 34.43, Meridional 679.—, Ottomanbank 565.—, Rio Tinto 665.—, Debeers 691.50, Kastrand 120.—, Chartered 82.—, Randfontein 33.50.

Frankfurt, június 13. (Zárlat.) 4-2% ezüstjárdék 86.15, 4% osztrák aranyjárdék 102.90, 4% magyar aranyjárdék 102.50, magyar koronajárdék 99.35, osztrák hitelrészvény 304.75 osztrák-magyar bank 771.50, osztrák-magyar államvasut 311.25, déli vasut 69.75, Elbe völgyi vasut 225.—, bécsi váltóár 169.77, londoni váltóár 20.392, párisi váltóár 80.75, bécsi bankverein 227.37, villamos részvény 140.45, alpesi bányarészvény 138.50, 3% magyar arany-kölcsön 89.—, 4-2% papírjárdék 86.25. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, június 13. (Utószó.) Osztrák hitelrészv. 304.50, Déli vasut 69.87, Osztrák-magyar államvasut 311.25.

Hamburg, június 13. (Zárlat.) 4-2% ezüstjárdék 86.25, osztrák hitelrészvény 304.75, osztrák-magyar államvasut 777.50, déli vasut 166.—, olasz járadék 92.10, 4% osztr. aranyj. 103.10, 4%-os magyar aranyjárdék 102.55. Az irányzat nyugodt.

London, június 13. (Zárlat.) Angol consolok 111.87, déli vasut 7.—, spanyol járadék 34.—, olasz járadék 92.50, 4% magy. aranyjárdék 102.25, 4% rupia 62.50, Canada pacificvasut 88.63, leszámítolási kamatláb 1.7/16, ezüst 26.75. Bécsi váltóár 12.16. Az irányzat szilárd.

New-York, június 13. Ezüst 53.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. június 13-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsiusus szerint, Csapadék mm., Állomások, Legnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsiusus szerint, Csapadék mm.

A magas légnyomás megmaradt Anglia fölött és délkeleti irányban terjeszkedik. A depressziók mind egybeolvadnak és a kontinens keleti részét borítják.

Az időjárás Oroszországban, a Balkán-félszigeten, a Kárpátok vidéken esős volt. Európa egyéb területein a száraz idő van túlsúlyban. A hőmérséklet Németországban és az Alpokban kissé süllyedt.

Hazánkban tegnap az északnyugati megyék kivételével az idő esős volt. Az esővel sok zivatar járt együtt, főleg az Alföldön. A nappali hőmérséklet maximuma 25 fok fölé emelkedett. Részben felhős, főképen keleten esős idő, a hőség csökkenésével.

VIZÁLLÁS.

— Június 13-án. —

Table with columns: Felfő, Vízmérés, Vizailleség reggel, Arányos V. utáni, Felfő, Vízmérés, Vizailleség reggel, Arányos V. utáni.

Írási megnevezés: * = Jéges víz; + = 0 főtől; - = 3 alól. < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

SZINHÁZAK.

Budapest, kedd, 1898. június 14-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 135.

A nőuralom.

A gróf Teck aranyvívó 100 arany palta nyájjal paranczolt eredeti vigjáték 3 felvonásban írta Szépligeti Ede

Személyek:

- Szirtői János
- Kon, néző
- Somkúti Lajos
- Rózsa Lajos neje
- Rezsényi
- Kovács
- Turba
- Juliska
- Vendég
- Szaka

Kezdete 7 1/2 órákor.

NÉPSZINHÁZ.

A cigánybáró.

Nagy operette 3 felvonásban. — Jókai utáni irak. — Szépligeti Ede írta. — Németh István fordította. — Kertész Gyula és Jókai Árpád zenéje. — Szépligeti Ede.

Személyek:

- Zsupán Kálmán
- Aréna, a menyasszony
- Mirabella
- Ötök, a fia
- Carnet, a fiú
- Barnabás Pandor
- Czipka
- Szabi
- Gábor, diak
- Mánya
- Pál
- József
- Leke

Kezdete fél 8 órákor.

VIGSZINHÁZ.

720. szám. — 730. szám.

Mozgó fényképek.

Félművészet 2 felvonásban. Irak: Benczúr János. — Irak: Károly báty. — Irak: Jókai Árpád. — Irak: Jókai Árpád.

Személyek:

- Kaper Kálmán
- Mariska
- Goncsó Helén
- Róza
- Kázi Vilma
- Kaján Lajos
- Merszky Feris
- Ladányi Alajos
- Gombos
- Juliska

Kezdete fél 8 órákor.

WULFF EDE czirkusza.

Ma és holnap este 7 1/2 órákor nagy előadás.

Előadás helye:

Udvari ünnep XV-ik Lajosnál.

Látványos kép teljességgel új. Rendezi Wulff Ede igazgató. — Ezenkívül 5000 darab összes művészek és művésznők, a bohócok és a komédiások. — A legújabb idehírvett lovakat Wulff Ede igazgató vezeti. — A művészek 1 óráig 5 óráig Kertész Gyula vezetésében lépnek fel.

Udvari ünnep XV-ik Lajosnál.

Ős-Budavára

Nyitva délután 4 órától. reggeli 4 óráig.

Ma, keddén, június hó 14-én

Confetti Jour-fix.

3 varieté-előadás

est 8, 10 és 11 órákor.

Belépő-díj 50 kr. Gyermekek 10 kr.

A földalatti villamos-vasut éjjelután 1 óráig közlekedik. Mérsékelt árú belépő-jegyek az összes előadásokban.

Szt.-Lukácsfürdő.

Étterem, kávéház és amerikai bar.

Helyiségeiben egész nap

katonazene.

Élőzene teríték szerint. Pontos kifizetés.

Mérsékelt árak.

Tisztelettel Fodor L. József.

MAGYAR SZINHÁZ.

Aranylakodalom. 1848—1898.

Látványos alkalmi játék egész képien, dialokkal és táncokkal. Irak: Bóthy László és Itakost Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

- Koltay Jenő
- Katalin
- Bela, fiuk
- Nyírady
- Hónka
- Viláts János
- Emerenzia
- Joni, tábornok
- Pálfi, szászok
- Miklós, János
- Krausz, bácsi
- Tancsics
- A kormányzó
- Kunoz, főfelaló
- Pista, vőlegény
- Roniska
- Nikolajevics Ivan
- Szergijevics

Kezdete 7 1/2 órákor.

KISFALUDY-SZINHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fejér Dezső

A madarász.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 7 és fél órákor

VÁROSLIGETI SZINKÖR

Igazgató Feld Zsigmond.

Az operabál.

Operette 3 felvonásban. Delacours V. — Irak: W. — Irak: L. — Irak: W. — Irak: H. — Irak: G. — Irak: R. — Irak: R.

Személyek:

- Beaubisson
- Palmeire felszige
- Henri
- Aussier
- Angele
- Dominik
- Marianne
- Horienne
- Flóra
- Germaine
- Philipp
- Kóressy
- Tarassovits
- Gergely
- É. Th.
- Havanné
- F. G.
- Hopassy
- Havanné
- Jeső
- Kalocsai
- Katri F.

Kezdete 7 és fél órákor.

BUDAI SZINKÖR.

Az arany ember.

Színkép 5 felv. írta Jókai Mór.

Kezdete 7 órákor.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Népszínház	Magyar Színház	Budai Szinkör	Kisfaludy Színház
Szerda	—	—	—	Jáfet 12 felesége	A gésák	A kék asszony	Goldstein Számi
Csütörtök	—	—	—	—	Aranylakodalom	Boccaccio	Pénzhamisítók
Péntek	—	—	—	—	—	Az ujfundi	—
Szombat	—	—	—	—	—	Hoffmann meséi	Boszorkányvár
Vasárnap	—	—	—	—	—	A gyimesi vadvirág	Az asszony verve jó

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Kétyl egyetemi tanár urak által gyógyczélokra ajánlott

„Malátasöre“

idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavarokban, gyengeségben stb. kiváló sikerrel használtatik.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Ezen gyógyhatású sör gyártására készült malátasörösítő malátasörök kiválóan alkalmas.

Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodában VII., Kertész-utca 40.

Bárkinek ingyen és bérmentve.

D. olajfestészeti cikkek árjegyzéke

(festőművészek és dilettánsok részére.)

Seefehner J. L.

cs. és kir. udvari papír-, rajz- és festőszerszám-kereskedésből

Budapest, IV., Váci-utca 9. sz.

TARCSA gyógyfürdő

Vas megyében.

Glaucosótartalmú szénsavdús vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes hűvös éjszaki, a kényelem minden igényének megfelelő olcsó lakások: **szállomástulajdosítás**, 2 jó vendéglő, gyógykert, naponta 2-szer zene, szép kirándulások. A női szerek bantalmi, sápkör, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Megnyitási május hó 15-én.

A megnyitástól június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 25-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos **Dr. Khorer Attila**, I. m. főorvos. **Tarcsa-Károlyfürdő** különösen mint gyógy- és fürdőhely ajánlható. Megrendelések olyan városokból hol kúria rakár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Tarcsára intézendők. **Posta- és távirat-állomás helyben. Vasúti állomás Felső-Eő, a Szombathely-Pinkafői vonalon, honnan a 30p.-nyi (30 km.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társascsik (Omniuszok) tartják fenn s egy negyületes bérkocsis ára 2 forint. 25 kr., társasokcsin egy hely 40 kr. 901**

Dr. LASZKY INHALATORIUMA

mell-, gége-, garat-, orr-betegségeknek soole és fonyó szétporlasztással külön kamrákban.

Asthmásoknak pneumaticus curák.

Erzsébet-körút 6., I. (New-York átellenében).

Rendelés 11-12-ig és 2-4-ig. 1111

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy

a párisi dr. Boiton Injektio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legidősebb és legelhanyagoltabb bajokat is, — főleg azokat, melyek Santal-olaj vagy Copalva-olajjal szemben képtelenek, mert ezek csak a gyomorrontást, és a bajt nem gyógyítják meg.

Főraktár: **Zoltán Béla** gyógyszerárban Budapest V., Széchenyi-tér és Nagykorona-utca sarkán, hol üvegenként 1 forint kapható.

Dr. Budai Emil gyógyszerésztől.

E pastillák élénkítik, erősítik az ideget, s a sze vezetést nagyobb energiára, nagyobb munka elvégzésére készítik. Kiváló hatású **fejfájás, migraine** és idegesség ellen. Valamint testi és szellemi túlmunkásságnál, mint ilyen feltehető ajánlható turistáknak, bizklistáknak, szónokoknak, színházi szereplőknek és újságíróknak.

— Egy doboz ára 1 forint. —

Kapható Budapesten a **VÁROSI GYÓGYSZERTÁRBAN** Városháztér.

FOGAK

2 forinttól, anélkül, hogy a gyökert el kellene távolítani, szájpaddal és **medikamentis** (hidmunka). Foghúzás fájdalom nélkül. (Cocain) **Fogkoronák** gyökerekre illesztettek, melyek a szájpaddal fölöltegesen teszik.

Fogorvos dr. NEUFELD,

Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota.

Vasár- és ünnepnapokon délután 4—5-ig.

Tornaeszközök, függőágyak, kötélárúk, hálóok

ruhaterítők fehér kendőzöl, zsinórok, írástűk, haviderek, szálak és ponyvák, valódi angol **Lawn-Tennis** és kerti társasjátékok.

Seffer Antal

Budapest, IV., (Károly-laktanya) Károly-utca 12. sz. Vidékre árjegyzék szerint.

Vinóm női fehérneműket és menyasszonyi kelengyéket jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és Tsa

szepeességi vászonraktára Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

1-ső huzás már 1898. június hó 15-én. 2-ik huzás 1898. szeptember hó 15-én.

1 forintért 2

huzásra érvényes

kolozsvári szeretetház sorsjegyei

4000 nyereménnyel.

160,000 koronaérték.

Kaphatók: A rendező-bizottságnál Kolozsvárt, továbbá Kormos Gyula és társai bank- és váltóüzletében Budapesten, Dorottya-utca 8. és minden sorsjegyelárusítóhelyen, úgy helyben, mint vidéken.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszkü az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindener könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK az ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Tárnok-utca 22. **Balásovits Györgyné** nagytörzsde.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór**, dohánytörzsde.
- IV. „ Farsich-bazár **Dévai Józsefné**, dohánytörzsde.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsok A. J.** dohánytörzsde és újságáru.
- V. „ Nagyköröna-utca 20. sz. **Löwinger Gyula**, fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos**, dohánytörzsde.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Korona Janka**, dohánytörzsde.
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond**, dohánytörzsde.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Brenner nővérek**, dohánytörzsde.
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Rohonczy Ilona**, dohánytörzsde.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heisler Róza**, dohánytörzsde.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Fraud J.** dohánytörzsde.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytörzsde.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

LEVELEZÉS.

Maga. Igenis maga azt hiszi, hogy ha az ember valamit ígér azt megtartani felesleges, Pedig lássa ez nem úgy van! Kijelentettem előre, hogy menetséget semmi szín alatt nem fogadok el. Ha sürgősen intézkedik úgy talán megbocsátok én. 4758—1

Piros kendő. Pénteken jövök. 1465—1

Elegáns szép asszonynak ki vesz egy bicycliit? Nem anoyam levelek „Sport Ialy”-nak a kiadóhivatalhoz intézendők. 1467—1

HÁZASSÁG.

40 éves nóm-kath. özvegy ember vagyok, falun egy kis földem és szép házam van, ismeretségek hiányán, ez uton szeretnék nősülni és családomat megismerni csinos leánnyal vagy fiatal özvegyvel, kinek néhány ezer forint hozománya is van. Leveleket a kiadóhivatalba kérek „Igazi boldogság” czimre. 4722—2

Igen jó házból származó 24 éves csinos magistermetű izr. leány. kinek 2000 frt hozománya van, férjhez menni óhajl. Leveleket a kiadóhivatalba kér „Szerény Gizi” jelige alatt. 4714—2

Intelligens fiatal özvegy, ki önálló keresettel bír, házasság czéljából egy urral ismeretséget óhajl kötni. Sőt es ajánlatok „Boldogság” jelige alatt kéretnek e lap kiadóhivatalába. 4742—2

Intelligens, 26 éves r. kath. hivatalnok 2000 frt évi jövedelemmel ismeretséget óhajl kötni oly előkelő családból származó, művelt és csinos 18—20 év körüli leánnyal kinek néhány ezer frt. hozománya van. Leveleket a kiadóhivatalba kér „Intelligencia” jelige alatt. Discretio becsületdolog. 4756—2

ALLÁST KERES.

Több évi gyakorlattal bíró segéd, ki vasár-üzetben működött és a magyar, német és szerb nyelvet beszéli, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 4701—3

Gyermeknevelésznő alkalmazást keres, elmegy pasztára is 4 vagy 5 éves gyermekekhez. Igényei szerények. Czim a kiadóhivatalban. 4970—3

ALLÁST KAPHAT.

Francia bonnet keresek gyermekeim mellé. Ajánlkozhatni délután 1—3-ig. Czim a kiadóhivatalban. 4568—4

Ügyes nőiszabónok felvételnek. Czim a kiadóhivatalban. 4746—4

Helybeli nagyobb családhoz keresetnek idősebb megbízható házvezetőnő. Ajánlatok az igények megjelölésével a kiadóhivatalba kéretnek „Házvezetőnő 40” czimen. 4592—4

Építész mérnök, ki tervek készítésében és a beosztásban avatott, jövőt talál 5000 frt tőkével vállalati iroda és szaklap megalapításánál mint társ, Értékezhetni d. u. 5—6 óra közt. Czim a kiadóhivatalban. 6829—4

OKTATÁS.

Czimbalom-tanítónő, ki még néhány órával rendelkezik, tanít az általa feltalált legkönnyebb tanmód szerint, ugyszintén cigányosan is, háznál és házon kívül. (Óránkint 50 krajczár.) Czim a kiadóhivatalban. 4102—5

15 évi gyakorlattal bíró zongora tanárnő, valamint rajz-, festészet- és finom női kézimunka-tanítónő nagyobb családhoz alkalmaztatni kíván. Czim a kiadóhivatalban. 4702—5

Szabászatban és női-ruhavarrásban oktatást kaphatnak jó családból származó intelligens hölgyek. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 3874—5

Magyarul és németül tanít naponta 1—2 órái francia társalgást ért intelligens egyén. Czim a kiadóhivatalban. 4104—5

Demoiselle anglaise parle parfaitement le français et encore des legons libres. Lettres sous chiffre „C. S.” à l'expedition de ce journal, et on peut savoir son adresse à l'expedition. 4768—5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

Nógrádmegyében több kisebb-nagyobb birtok eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4718—6

500 hold birtokot, Gömörmege, Hangany, azonnali átvételre, felszerelés nélkül, 6500 forintért eladom, közzentartalommal. Bélyeggel ellátott levelek figyelembe vétetnek. Czim a kiadóhivatalban. 1455—6

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Egy villát akarok bérebe venni Budakeszen a nyári hónapokra, esetleg egész évre. Ajánlatok a lakás körülményes leírásával a kiadóhivatalba intézendők „Bérlet” czimen. 4616—7

Telek 332 egy és fél négyszögöl Ferenczvárosban líoi-ut tőszomszédságában iparosoknak különösen alkalmas, előnyös feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4748—7

ELADÁS.

Butorvevők becses figyelmébe ajánljuk Nemes és Lengyel belvárosi kecskeméti-utca 6. l em. levő nagy butorraktárát, ebédlő-, háló-, szalon? és uri berendezésnek rendkívül olcsón beszereshetők. 6775—8

Négy kölyök-vizsla, (telivér) öthetes, eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal. 1461—8

Elegáns butorok. Ebédlő-, háló-, uri-, szalon-berendezés, olajfestmények, szőnyegek, rövid zongora stb. eladók 9—1 és 3—5 között **Andrássy-ut 66. sz.** 6533—8

Jó gyártmányu korékpár keresetnek megvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatali közvetítő „Bicyeli” czimen. 4626—8

Borbély-üzlet kitünő forgalommal a főváros legelőkelőbb utcájában családi körülmények miatt olcsón eladó. Venni szándékozók irjanak e laphoz „Jövedelmező” czimen. 4712—8

Egy kilauzolt montőrsorsjegy 400 korona értékű korékpár nyereménynyel-eladó. Czim a kiadóhivatalban. 1463—8

KIADÓ SZOBÁK.

Két csinos butorzatú, különbejáratu hónapos szobák teljes ellátással is, Üllői-uti klinika özeleiben, kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4692—10,

Egy szép utcai szoba a Szentkirályi-utczában, esetleg zongorahasználattal, csakis intelligens nőnek, olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4726—10

Laktárs kerestetik egy csinosan butorozott különbejáratu szobához, esetleg teljes ellátással is 30 frtért. Czim a kiadóhivatalban. 4716—10

A Podmaniczky-utczában egy nagyon szép 2 ablakos balkonos utcai szoba az első emeleten kiadó. Esetleg teljes ellátással. Czim a kiadóhivatalban. 4572—10

25 frtért teljes ellátást külön bejáratu szobáival nyer 1 fiatal ur. Czim a kiadóhivatalban. 4690—10

Városmajor-utca legszebb pontján, nagy kert közepén július és augusztus hónapokra egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba kiadó. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 4688—10

Teréz-körút közelében, csinosan butorozott külön bejáratu utcai szoba, fürdőszoba-használattal, azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4736—10

KIADÓ LAKÁSOK.

Nyaraló, mely áll 6 szoba, fürdő-, előszoba 3 veranadából, cselédház, jégverem, gyümölcsös, konyhakert, 3000 négyszögöl bekerített területen, közvetlen erdő mellett. Czim a kiadóhivatalban. 4700—13

Különbejáratu utcai szoba fürdőszoba használatával azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4576—13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Fűszer-(szatócs) üzletnek alkalmas helyett keresek, lakással vagy a nélkül. Czimem a kiadóhivatal megmondja. 4464—17

Vendéglőnek alkalmas helyiséget keresek, lehetőleg munkásvidéken, Levélbéli ajánlatot kérek a kiadóhivatalba intézni „Élénk forgalom” jelige alatt. 4634—17

Nagy bolt helyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4708—17

Üzlet helyiséget keresek az Andrássy-uton, vagy a Teréz-körút kezdetén. Ajánlatot kérek körülményes részletezéssel „Czukurzda” jelige alatt. 4708—17

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyloeti helyiségnek, vivőtoromnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662—17

KÜLÖNFÉLE.

Elkizottság. Csuz, közvény, gyomorba, ideg-, bőr és női betegségek biztosan és és gyorsan gyógyíthatók villamos fényfürdő, vízkúra, napifürdő és svéd gyógygimnasztika segítségével Dr. Palócz Ignác gyógyintézetében (rendelő intézet) IX., Vámház-körút 7. Rendelés: d. e. 10—12 és d. u. 3—5 óráig. 6827—18

Jzlésesen és olcsón lehet étkezni a VI. ker. egy szállodás özvegyénél 12 frtért, naponta 4 tál ételt. Czim a kiadóhivatalban. 4340—18

A legjobb magyar élczlap az „Ústőkös”. Most sorra közli pompás karikatúrákban a nevezetesebb és ir ókatművészeket.

Fedett kuglizót zártkörű társaságok egyes napokra bérebe vehetnek. Czim a kiadóhivatalban. 4744—18

Jó házból való csecsemő szoptatásra felvételik. Czim a kiadóhivatalban. 1451—18

Igen ügyes női ruhavarrónő, szerény díjazás mellett készít legelegánsabb ruhákat. Czim a kiadóhivatalban. 4778—18

ADRIA kerékpárokon

a Nagyváradon, június 12-én, tartott kerékpárversenyeken

5 első, 4 második, 6 harmadik díjat nyertek.

Városi raktár és zárt kerékpáriskola:

Royal-szálló.